ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1163

3 динара

12. IV 1974. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXV

ПОПАЈУ, ТИ СИ МОЈ НАЈДРАЖИ НЕПРИЈА- ТЕЉ!

КОМПЛЕТАН СТРИП РИП КИРБИ

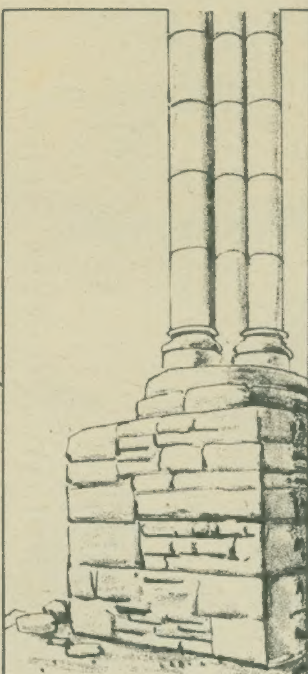
RIPLEY

Веровали или не!

ГРОБ

ГВИДАРЕЛА ГВИДАРЕЛИЈА, У РАВЕНИ, КОЈИ ЈЕ ПОГИНУО 1501. ГОДИНЕ БОРЕЋИ СЕ ЗА ШАЛ ЈЕДНЕ ГОСПЕ, СВАКЕ ГОДИНЕ ПОСЕЋУЈУ ХИЉАДЕ РОМАНТИЧНИХ ДЕВОЈАКА ЈЕР ВЕРУЈУ ДА ЋЕ ИМАТИ **СРЕЋЕ У ЉУБАВИ** АКО ПОЉУБЕ ЊЕГОВ МЕРМЕРНИ ЛИК.

КАМЕНА ОСНОВА

ЈЕДНОГ СТУБА У КАТЕДРАЛИ У САНТЈАГО ДЕ КОМПОСТЕЛИ, КОЈА СЕ СМАТРА ЗА НАЈВЕЋЕ СВЕТИЛИШТЕ У ШПАНИЈИ, СЛУЖИЛА ЈЕ НЕКАД КАО ОЛТАР У ХРАМУ БОГА ЈУПИТЕРА.

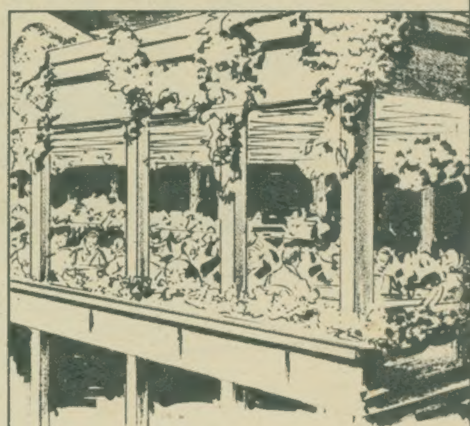
ЗАДАВИО ТИГРА ГОЛИМ РУКАМА

СЕР ЕДВАРД ВИНТЕР (1622–1686) ИЗ БЕТЕРСИЈА, У ЕНГЛЕСКОЈ, БИО ЈЕ НЕНАОРУЖАН КАД ГА ЈЕ ЗА ВРЕМЕ ПУТОВАЊА ПО ИНДИЈИ НАПАО ОГРОМАН ТИГАР. ВИНТЕР ЈЕ ТИГРА ЗАДАВИО ГОЛИМ РУКАМА.

ПАРАДАЈЗ

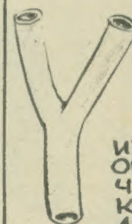
У ОБЛИКУ **ЂЕВРЕКА** КОЈИ ЈЕ ИМАО У ОБИМУ 38 САНТИМЕТАРА УБРАО ЈЕ У СВОЈОЈ БАШТИ Е. КНОТ ИЗ САМЕРЛЕНДА (САД).

ЈЕДАН РЕСТОРАН

У ПАДИРАКУ, У ФРАНЦУСКОЈ, УРЕЂЕН ЈЕ У ЈЕДНОЈ ПЕЋИНИ, **88 МЕТАРА ИСПОД ПОВРШИНЕ ЗЕМЉЕ.**

ТОБАКО,

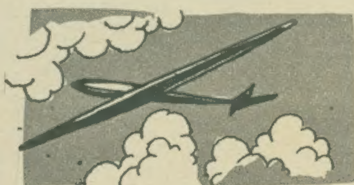

НАЗИВ ЗА ДУВАН КОЈИ СЕ С МАЛИМ ИЗМЕНАМА ЈАВЉА У МНОГИМ ЈЕЗИЦИМА, НАСТАО ЈЕ ЗБОГ **НЕСПОРАЗУМА** ИЗМЕЂУ ГОНЗАЛЕСА ОВИЈЕДА, ПРВОГ ХРОНИЧАРА НОВОГ СВЕТА, И КАРИПСКИХ ДОМОРОДАЦА. ДОМОРОЦИ СУ НАЗИВАЛИ СВОЈЕ ЛУЛЕ У ОБЛИКУ ЛАТИНИЧНОГ „Y" ТОБАКОС И КАД ИХ ЈЕ ОВИЈЕДО ЗАПИТАО ШТА ПУШЕ ОНИ СУ ПОМИСЛИЛИ ДА ИХ ПИТА ЗА ЛУЛУ.

ІКЗ

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● недавно је у Француској испробана највећа једрилица на свету. Ова једрилица има распон крила од 29 метара (стандардна спортска једрилица има распон

од 15 метара) и може да лети брзином од 250 километара на час. Једрилица је сграђена у немачком граду Брауншвајгу.

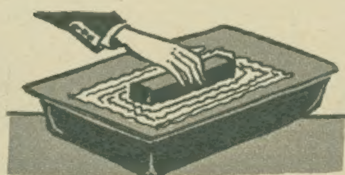
● реч „утопија" постала је од грчких речи „у" што значи не, и „топос" што значи место. Према томе, кованица утопија значи место или земља која не постоји.

● према процени стастистичара у свету се дневно одштампа између 150 и 200 милиона примерака новина.

● гвожђе је лакше од живе тако да плива на њеној површини као дрво на води.

● једна енглеска фирма недавно је испробала минијатурни рачунар који се ставља испод хаубе аутомобила. У случају квара овај електронски мозак успоставља равнотежу возила тако да се на тај начин избегне да ауто скрене улево или удесно.

● нанду је род нојева који имају три прста на ногама. Нанду нојеви живе по степама јужне Америке у сливу реке Ла Плате.

● жирафа Конрад, становник зоолошког врта Колмарден у близини Стокхолма, велики је љубимац шведске деце. Да би му помогли да лакше преброди ову зиму, 300 малишана исплело је по један квадратић који је састављен у шал дугачак 23 метра.

● да и патке могу да се љуте показао је догађај који се недавно збио за време штрајка пекара у Калифорнији. Лишене своје свакодневне хране, мрвица хлеба и кифли које су им доносили посетиоци, патке у градском парку у Сакраменту, дочекивале су посетиоце који су долазили празних руку љутитим пакањем.

● реч музика долази од грчког „музика техне" или латинског »ars musica« што значи уметност муза.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

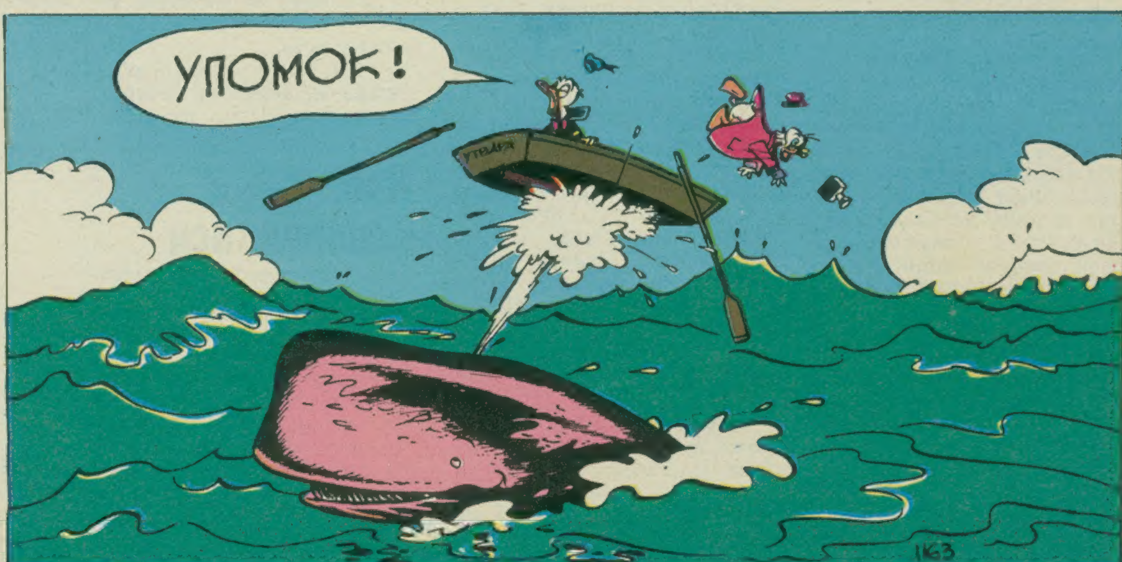

ОРКА
НАД ВЕРД

ПРВИ СВЕТСКИ РАТ

Пуковник Дријан

Дубоко у шуми крај Луазона, у Француској, један од Крупових топова подигао је своју огромну цев. Када је официр узвикнуо: „Пали!“, посада је окренула леђа, запушила уши и удахнула дубоко. Негде скоро 30 км од тог места граната је експлодирала уз заглушујући тресак. И поред свих дотадашњих вежби, ово је био лош погодак. Уместо моста на Мези, срушили су угао верденске катедрале.

Било је то 21. фебруара 1916. године на западном фронту. Нико осим високе немачке команде није у том тренутку знао да почиње општа офанзива на Верден, најкрвавија у првом светском рату.

За већину војника пуковника Дријана у рововима на првој ватреној линији јутро је почело као и обично. Каплара Стефана, званог „чича“, због његових четрдесет шест година, пробудио је звук млина за кафу. До њега су допирали и гласови двојице војника који су нешто жустро расправљали.

Још бунован, „чича“ Стефан је размишљао о предстојећем одсуству, када је све почело да се руши око њега. Као да је оркан projурио преко шуме Кор, носећи камење и челик. Огромне гранате од 210 мм чупале су дрвеће из корена. Војници, не знајући да је то предзнак офанзиве, чучали су у земуницама и проклињали:

— Зар нису могли да сачекају док попијемо кафу!

Тамо више нема живог створа!

Неколико граната погодило је болничко склониште. На Стефаново запрепашћење, четири војника су се извукла из заклона поцепане одеће и прекривени земљом, али неповређени. Одмах затим пала је још једна граната, овог пута на капларову земуницу. Кад се прашина слегла, Стефан је почео да псује Немце који су му овим поготком уништили ноћну капу што му је госпођа Стефан са пуно љубави иштрикала. После једног сата немачке убитачне паљбе све телефонске линије су прекинуте. Француске тобџије биле су беспомоћне. Пилоти извиђачких авиона нису могли да им означе положаје немачких батерија јер их је било толико много да се нису виделе од барутног дима.

Немачки војници напрегнуто су чекали знак за јуриш. Са својих шлемова одврнули су шиљке да им овај украс не би сметао при пробијању кроз шуму. На рукаве су ставили беле траке ради распознавања. Њихови официри, који су се вратили са извиђања бојишта, самоуверено су рекли:

— Готово је, можемо проћи, тамо више нема живог створа!

У 3 часа после подне немачка артиљеријска паљба је достигла врхунац. А сат касније, када је паљба престала, зачуо се узвик: „Јуриш!“ и сиве прилике кренуле су у напад.

У том тренутку, браниоци у шуми Кор изашли су из својих заклона. Предео је пружао језиву слику. Сваки педаљ земље био је изривен гранатама. Од високих храстова и букви остали су само пањеви. На њима су висили парчићи униформи, па чак и делови тела. Изгледало је немогуће да је ико преживео овај пакао. Али захваљујући Дријановим сјајно распоређеним заклонима и рововима многи француски војници остали су у животу.

Па ипак, нису се сви спасли. Губици су били огромни. Од 1.300 Дријанових људи више од половине било је убијено, а митраљеска гнезда разнета директним поготцима. Три минута пошто су немачки топови умукли, војник је дојурио до Дријана вичући:

— Иду Швабе!

Пуковник је дохватио пушку и појурио да окупи најближу чету.

— Овде смо, ово је наша земља и неће нас отерати одавде! — рекао им је он.

Као ловачки пси

Пуковник Дријан није ни слутио да је његов батаљон разбијен. Немачки војници надирали су ширином целог фронта. Њихове сиве униформе промицале су међу дрвећем и већ се појављивале у напуштеним француским рововима лево и десно од сектора који је бранио пуковник Дријан.

Поручник Робин, који је командовао једном четом Дријановог батаљона, угледао је Немце скоро надохват руке. Крећући се неприметно једним од напуштених ровова, они су избили испред изненађеног Робина. Крупни каплар уперио је револвер у поручника и Робин је с ужасом приковао очи за огромни прљави кажипрст који се стезао око обарача. У том тренутку, „чича“ Стефан је прискочио у помоћ. Подигао је пушку и скоро не нишанећи испалио метак на Немца. Каплар је испустио револвер, ухватио се за прса и тешко свалио на земљу.

Поручник није имао времена ни да захвали нареднику Стефану. Положај његове чете био је очајан јер су Немци продрли с бока и изненадили француску одбрану. Зато се повукао са преживелим војницима дубље у позадину где је, у очајању, најзад прихватио борбу прса у прса са Немцима који су их гонили као ловачки пси. После крваве битке бајонетима и ручним гранатама, Робин је успео да одбије напад. Али тада његова чета није имала више од 80 људи способних за борбу. Остали су били мртви или тешко рањени, расејани по разрованом бојишту.

Први напад одбио је и наредник Леже. Смртоносном паљбом из свог митраљеза дочекао је непријатеља који је био изненађен што на француским положајима има још живих. Забуна је трајала само кратко, а затим су Немци, крећући се на пуштеним рововима, успели да опколе одељење наредника Лежеа. Најзад, окружен непријатељем и без муниције, Леже је наставио да се бори ручним гранатама. Од дванаест људи, остао је жив само он, али с тешком раном.

Ново немачко оружје

Ипак, Леже је имао више среће од противника Берто на чији војници нису стигли ни да управе пушке на непријатеља, кад су се нашли у мору ватре. Немци су овде од тада на фронтовима сејали ужас и смрт.

Дрвеће и шибље око француских положаја већ је било угљенисано, а Немци су и даље поливали ровове пламеном. Војници су горели као буктиње и урлајући од болова ваљали се по земљи или бесциљно трчали бојним пољем. У знак посебног „милосрђа“ Немци су

АН
ЕНОМ

КРУПНИ КАПЛАР УПЕРИО ЈЕ РЕВОЛВЕР У ПОРУЧНИКА. РОБИН ЈЕ СА ЈЕЗОМ ПРИКОВАО ОЧИ ЗА ОГРОМАН ПРЉАВ КАЖИПРСТ КОЈИ СЕ СТЕЗАО ОКО ОБАРАЧА.

их сасецали ватром из митраљеза — да им скрате муке.

И на другим деловима фронта где год би се појавили бацачи пламена, настајала би паника међу Французима. На суседном сектору, један официр се са комплетним водом предао шачици Немаца — не опаливши ни метак. Било је довољно да му непријатељ запрети бацачем пламена.

Поручник Робин, који се под заштитом ноћи вратио на свој положај, дуго је одолевао немачким нападима. Мада рањен, кренуо је са војницима на јуриш и бајонетом освојио ровове у првој борбеној линији. Потпуно изненађени, Немци су се безглаво повлачили. Робин је неколицину успео чак и да зароби. На свој ужас, сазнао је од њих да је главни напад предвиђен за сутрашњи дан!

Пуковник је остао сам

И заиста, сутрадан, после страховите артиљеријске ватре, на Дријанов осакаћен батаљон кренуо је цео немачки 18. корпус. Лево и десно од шуме Кор није више било ниједног Француза.

Дријан је остао сам.

У првом таласу, пред пуковниковим командним местом појавило се преко пет хиљада непријатељских војника. Фријан их је јасно видео како се у збијеним редовима провлаче кроз опустошену шуму. Чекао је да приђу довољно близу и тек тада их је засуо убитачном ватром. Немаца је било толико да је скоро сваки метак погађао. У шуми је настао хаос. Избезумљени војници, са свих страна опкољени густом паљбом, тумарали су шумом тражећи спас у бекству.

Али, како се дан ближио крају и борба распламсавала, ратна срећа је све више окретала леђа Французима. Када је браниоцима понестало муниције, војници су засули непријатеља ручним гранатама, а кад их више није било, онда камењем. У чети капетана Сегвина четрдесет војника имало је само 6 исправних пушака. Зато су се борили бајонетима и кундацима иако су Немци већ преплавили ровове.

Склониште поручника Робина било је опкољено непун минут пошто је престала ураганска топовска паљба.

— Пуцајте! — Наређујем да отворите ватру! — викао је поручник.

— Немогућно! — одвратио је један од војника — Швабе су већ ту, свуда око нас.

У том тренутку, на вратима склоништа појавио се немачки војник са златним цвикерима. За њим су навалили остали и убрзо савладали изненађене Французе.

Са свог командног места пуковник Дријан је с тугом посматрао како се француски редови савијају и ломе под притиском непријатеља. Бранилаца је било све мање. Повлачећи се, они су се окупљали око свог команданта.

Шачица тврдоглавих

Није их било више од осамдесет кад су Немци кренули на последњи јуриш решени да збришу шачицу тврдоглавих Француза. На Дријана је кренуо цео пук!

Под заштитом топовске паљбе привукли су се на пушкомет надајући се лакој победи. Видели су да су од француских положаја остали само кратери које су направиле гранате. Један Дријанов митраљез заједно с послужиоцима био је разнесен директним поготком. Без митраљеза и без заклона, на голој ледини, храбри пуковник је најзад одлучио да се повуче.

Али чим су Французи изашли на брисани простор, дочекала их је смртоносна паљба. Војници су падали као снопље. У једном тренутку Дријан је застао да помогне најближем рањенику и ту га је стигло зрно.

Пуковник Дријан је проглашен херојем јер је био једини француски командант на овом сектору Вердена који је успео да задржи немачко надирање бар за 24 часа.

Мада су великодушни поступци били ретки између зараћених страна, једна немачка бароница, чији је муж први нашао на бојном пољу тело пуковника Дријана, послала је његовој супрузи писмо и мали пакет. У пакету су се налазиле све ситнице које је Дријан имао у џеповима на дан погибије.

С. И.

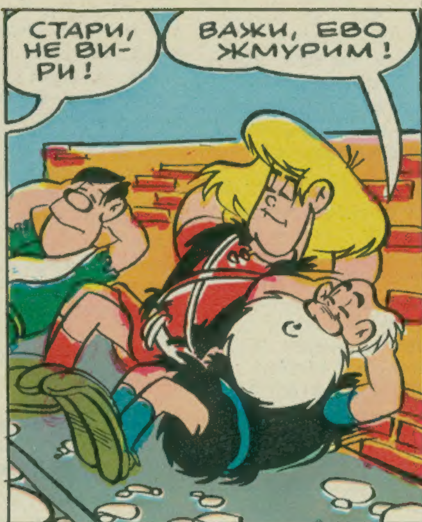
ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ — Л. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

НАРЕДНОГ ПЕТКА: СИТУАЦИЈА У САРМАТИЈИ СЕ ПОГОРШАВА!

БАРБА СА СВЕТИОНИКА

Стари светионичар пружио је ашов уплашеном италијанском војнику и само кратко рекао: Копај!

Главни посао барба Иве Петричевића био је да сваког дана у смирај дана пали велике рефлекторе на врху куле светионика. Светлост која је са светионика допирала далеко на пучину била је једини путоказ бродовима у ноћној тмини. Чим би је угледали, капетани бродова су знали да је испред њих острво Вис и да треба мењати правац кретања. Без ње је увек постојала опасност да се бродови насучу на острвске ртове или разбију о камене хриди.

Барба Иво није могао имати више од педесет година. Можда је био и млађи али су му морски ветрови избраздали лице борама као што је море избраздало уски камени рт на коме је провео највећи део свога живота.

Живот му је био једноличан али је он њиме био задовољан. Ту, на Вису, на рту стончица, једини друг био му је светионик. Касније су му као помоћ послали Ивана Радовановића па дуге вечери није морао да проводи сасвим сам. Недалеко од светионика барба Иво је имао и кућицу са баштом.

У насељена места на острву ретко је одлазио, само понекад кад је морао нешто да купи.

БРОДОВИ ТРАЖЕ ПОМОЋ

Када су Немачка и Италија напале Југославију, барба Иво је знао да ће се Италијани појавити на Вису. Њихов долазак био је само питање дана. И све те дане барба Иво је провео замишљен седећи на једном овећем камену, одакле је често посматрао ударање пенушавих таласа у рт.

Двадесет другог априла 1941. није отишао до своје кућице ни да руча: остао је крај светионика. Његов помоћник Иван је спавао. Барба га није чуо кад је предвече сео поред њега.

— Хоћемо ли палити светионик? — упита Иван старог светионичара, гледајући према пучини.

— Нећемо! — одговори он, полако устајући и отресајући прашину са панталона. — На мору су сада фашистички бродови а њима нећемо да помажемо. Ни светионик нећемо да им дамо! Хајде брзо на кулу! Ма, барба Иво је ово... неће они са мном лако!..

Заједно са Иваном хитро се попео на светионик. Кристали, неопходни за стварање јаке светлости, и остали светлосни уређаји брзо су демонтирани. Одвукли су их до барба Ивине куће, ставили у један сандук и закопали у башти.

Те ноћи бродови на пучини били су слепи, а путеви за њих изгубљени. Неколико бродова, који су се затекли у близини острва, оглашавало се продорним сиренама.

ИТАЛИЈАНИ ДОЛАЗЕ

Слутње старог светионичара су се обистиниле. Следећег дана, ујутру, у близини светионика пристао је италијански чамац из кога су искочили војници. Официр са глатко избријаним лицем био је надмен и груб. Барба и његов помоћник су га сачекали испред светионика.

— Ви сте светионичари? — обратио им се осорним гласом, а када је добио потврдан одговор, наставио је још грубље: — Хоћете ли да останете на светионику и радите за Италију?

Обојица су одлучно одбила.

— Онда да вас више нисам видео у близини светионика — продрао се и обратио једном од својих војника: — Федела, ти ћеш привремено бити светионичар. Иди погледај у каквом је стању светионик. Ноћас кад смо се приближавали острву није светлео.

Федела се брзо успео уским каменим степеницама и ускоро се вратио и јавио да су рефлектори неупотребљиви. Официр се тада окрете према старом светионичару и његовом помоћнику. Бес му је изобличавао лице.

— Где су уређаји? — викао је стежући песнице.

Барба је добро разумео италијански. Мирним гласом, не скидајући поглед с официра, одговорио је:

— Чим је почео рат светионик је престао да ради. Уплашио сам се рата и повукао се у своју кућицу. Неко је ноћу дошао и однео уређаје...

После неколико дана Италијани су донели и монтирали своје уређаје. Светионик је поново прорадио. Палио га је и гасио војник Федела.

Федела, иначе загрижени фашиста, није дуго остао на Вису. Заменио га је Италијан косе црне као угљен. Звао се Торенте. Имао је благо лице и топле очи. Једног дана Торенте је непозван дошао барба Иви који је и даље живео у својој кућици. Поштовао је наређење, није одлазио у близину светионика, и нису га дирали. Торенте га је замолио да му објасни како се пале помоћне светиљке али је барба Иво одбио.

После недељу дана Торенте је опет дошао. Мучила га је усамљеност на коју није навикао. Тихим, скоро молећивим гласом, понудио је своје друштво.

— Не љути се, барба, на мене. Овај рат ни ја не волим. Мене је Мусолини силом довео овамо!

Барба Иво га је разумео и од тада је Торенте често долазио. Седели би уз рибу и вино и разговарали. Торенте је највише причао о својој деци коју је оставио на Сицилији.

ПОЂИ С НАМА!

У ноћи између 14. и 15. августа 1943. године барба Иво и Торенте су остали увече дуже но обично. Барба Иво му је стално доливао чашу. Торенте није могао дуго да издржи и ускоро је клонуо. Вино га је сасвим оборило. Барба је то и чекао: по налогу који је добио од скојеваца отрчао је до кућице где су били монтирани телефонски каблови који везују Вис са копном, покидао их, а осигураче бацио у море. Исте ноћи борци вишке Летеће партизанске чете извршили су препад на италијанску извиђачко-сигналну станицу на брду Хум, разоружали посаду и запленили радио-станицу.

Када се Торенте сутрадан пробудио мамуран од вина, чуо је шта се догодило. Није смео да пријави барба Иву иако му је било јасно да га је овај намерно опио јер би и сам због тога одговарао. Поднео је извештај да су партизани онеспособили светионик.

Почетком септембра 1943. године, после капитулације Италије, Вис је био ослобођен. Торента су довели пред партизанског команданта који му је наредио да пође с барба Ивом и са још неколико партизана и да им преда светионик.

Пошао је без речи. До светионика су ћутали. Али уместо да се попну на кулу продужили су до баште у дворишту барба Ивине куће. Без иједне речи, светионичар је донео из куће ашов и пружио га Торенту. Показао му је једно место и кратко рекао:

— Копај!

Престрашени Италијан је помислио да треба да ископа сопствени гроб. Дрхтао је а зној му се сливао низ лице. Када је ашов ударио о закопани сандук, подигао је главу према барба Иви и на његовом лицу угледао осмех. Хитро је искочио из рупе и загрлио светионичара.

— Ех, барба, барба, нема Италија таквих светионичара!

Д. Ш.

ЧИПКА У МЕРМЕРУ — Исламски народи продрили су у Индију око 1000. године, а 1526. су учврстили могулско царство и постали владајућа снага Индије. Највише достигнуће могулске архитектуре је маузолеј Таџ Махал. У бели мермер ове грађевине инкрустирани су орнаменти скупоценог камења с натписима над луковима и мотивима биљака и цвећа.

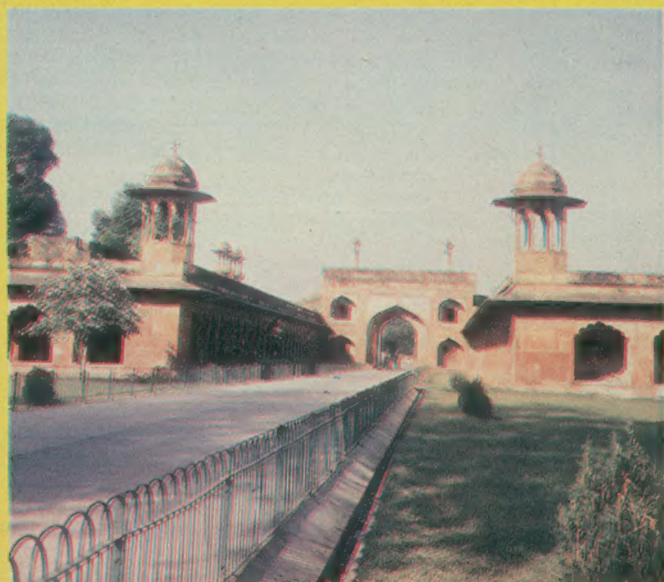

ВОЉЕНА ЖЕНА шаха Џахана, петог владара династије Могула (1628—1658), Мумутаџ Махал поклонила је владару Индије седморо деце. По рођењу седмог детета 1629. умрла је у јужној Индији. Кад је њено тело пренео у Агру и сахранио га у башти свог двора поред реке Џамуне, ожалошћени цар Џахатан одлучио је да над гробом Мумутаџ Махал подигне надгробни споменик какав свет још није видео. Тако је око 1631. почела да ниче величанствена палата-маузолеј Таџ Махал. Стотине зидара дошло је из Делхија и Кандахара, калиграфи су стигли из Шире и Багдада, резбари цветних орнамената из Бухаре, архитекти из Кашмира а стручњак за изградњу куполе био је, верује се, из Истанбула. Готово петнаест година 20.000 радника било је запослено око изградње овог најславнијег надгробног споменика. Трошкови су износили око 100 милиона нових динара!

СТАРА АРХИТЕКТУРА АГРЕ

НАДГРОБНИ СПОМЕНИК ЉУБАВИ

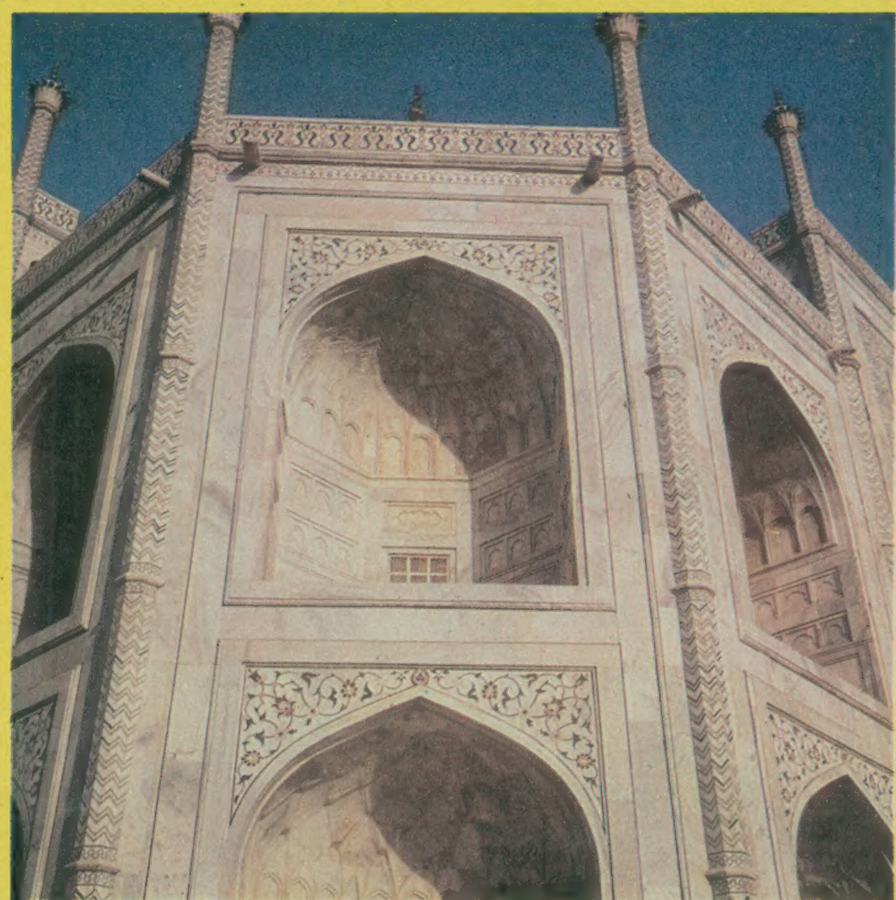
На око 200 километара јужно од Делхија, на обалама свете реке Џамуне, смештен је град Агра. Све до владавине Могула био је мало познат а кад је постао престоница могулске царевине у њему се подижу здања која се убрајају у чуда света.

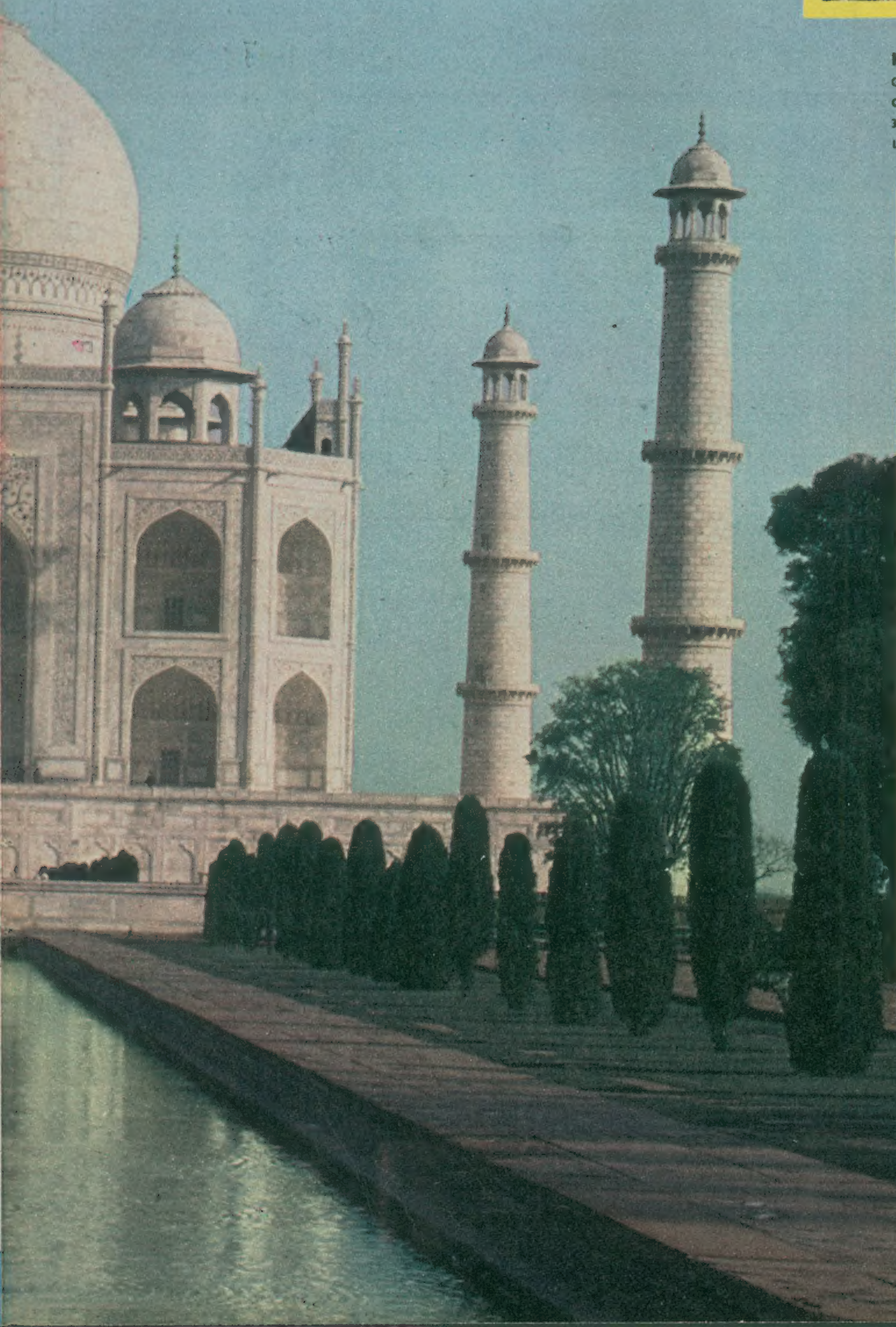
ЦРВЕНА ТВРЂАВА је саграђена за владавине оснивача престонице Великих Могула у Агри — шаха Акбара у XVI веку. Могули су са собом довели уметнике који су се школовали у персијским школама, отуда овој грађевини индијско-персијски стил.

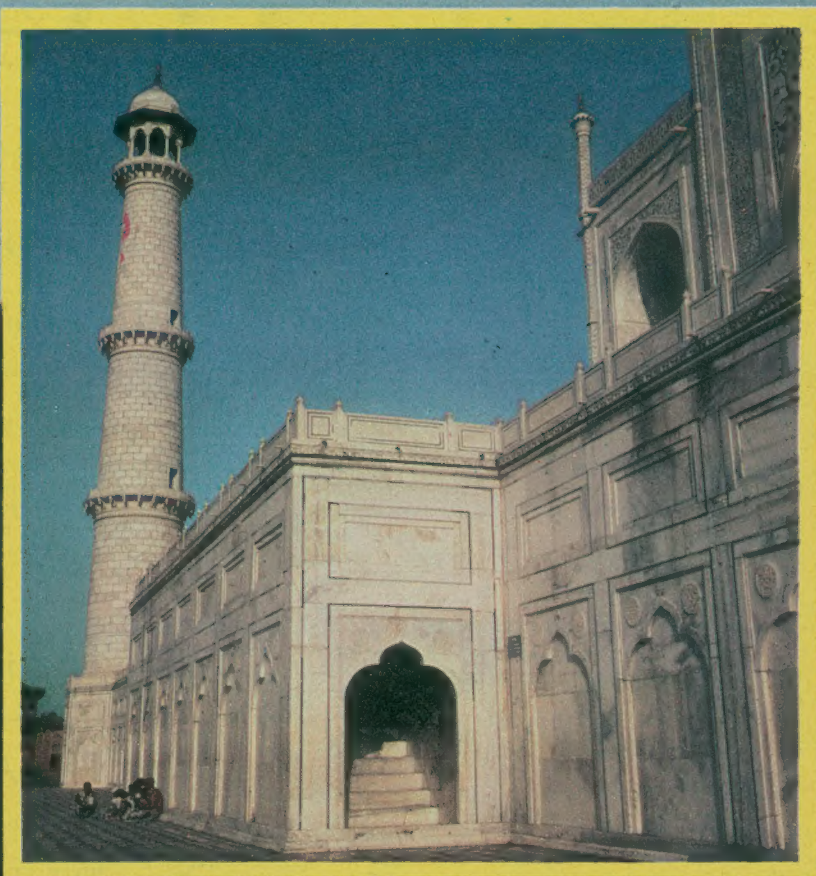
ВЕЛИКА КАПИЈА која води у вртове око Таџ Махала није од белог мермера. Али, није ни мање раскошна ни мање монументална.

Снимио: С. Сулејмановић

КУЛЕ ОКО ТАЏА представљају архитектонско савршенство оног времена и задивљују својом разиграношћу као и сваки детаљ овог здања. Оне су сведочанство једног давно прошлог времена и вечите људске жудње за лепотом.

ГРАД ГРАДИЛА ПРОКЛЕТА ЈЕРИНА

Смедеревска тврђава која има 170.000 кубних метара зидова подигнута је пре пет векова за само око 340 дана!

Тешко је наћи у старијој српској историји личност коју је народ више мрзео од Јерине, жене српског деспота Ђурђа Бранковића. Разлог за мржњу била је смедеревска тврђава јер се веровало да се подиже по Јерининој жељи и захтеву. Зидањем Смедерева народ је био тешко погођен: поред кулука притисли су га намети за подизање једног тако великог града. За своје невоље тражио је кривца и нашао га у — Јерини.

ЗАШТО БАШ ТУ?

У време када је деспот Стеван Лазаревић, син кнеза Лазара, владао Србијом, његов сестрић Ђурађ Бранковић упознао је на византијском двору девојку из угледне породице Кантакузена по имену Јерина. Девојка је била лепа. Ђурађ се заљубио на први поглед, оженио се њом и довео је у Србију.

Деспот Стеван Лазаревић је био веома мудар владар и не би му промакла Јеринина похлепа, славољубивост и бездушност да је она заиста била таква. Стеван је, међутим, волео сестрића Ђурђа и његову младу и одану му жену, а како није имао деце, на државном сабору у Сребреници прогласио је Ђурђа за свог наследника. Када је Стеван умро од срчаног удара, деспот је постао Ђурађ.

Нови владар се није честито ни устоличио а невоље су почеле. Србија није имала ниједан већи град јер је Београд, дотадашња престоница, био на основу једног ранијег уговора предат Мађарима.

Деспот Ђурађ је знао колика опасност прети његовој земљи од Турака. Очекујући њихове нове упаде, хтео је да их дочека спреман а за то му је била потребна једна јака тврђава. Немајући другог излаза одлучио је да подигне сасвим нов град.

Избор је пао на Смедерево, непознати градић на ушћу Језаве у Дунав. Било је политичких и војних разлога што је баш Смедерево узето за престоницу. Пре свега, Ђурађ је знао да ће му, ако подигне град на граници према Мађарској, лакше доћи помоћ од хришћана у случају турског напада. Војни разлози су такође говорили у прилог Смедереву: град који ће са две стране бити заштићен водом лакше ће се бранити.

За подизање тврђаве била је потребна дозвола Турака чији је вазал био деспот. Турци су му је дали јер их је он убедио да ће будућа тврђава да затвори Мађарима пут у долину Мораве и продирање према југу.

САМО РУЧНИМ АЛАТОМ

Времена су била тешка. Мађари с једне и Турци с друге стране могли су сваког часа напасти ослабљену Србију. Зато се требало журити са зидањем тврђаве и искористити привремено ратно затишје.

Хиљаде људи дало се на посао. Радило се даноноћно кад су то временске прилике дозвољавале и за само две године настао је нов град.

Са припремним радовима и довлачењем грађе почело се у јесен 1428, а зидање је почело у пролеће идуће године. Већ 1430, пре краја грађевинске сезоне, град, један од највећих у тадашњој Европи, био је довршен. Другим речима, заједно са припремама, зидање Смедерева трајало је само две године!

Ова џиновска грађевина има 170.000 кубних метара зидова. Ако се рачуна да је за две године било 340 радних дана, излази да је сваког дана просечно подизано 500 кубних метара зидова! За ових 500 кубних метара зидова за један дан је морао бити припремљен и сав материјал: пренет камен, спремљен малтер, испечена цигла, ископани темељи, постављене скеле.

За данашње појмове то је велика брзина и пре пет векова, када су неимари имали само ручни алат, а грађевински материјал довлачен само воловским колима, то је била недостижна брзина.

Велики проблем који су морали да реше деспотови неимари био је камен. У близини Смедерева није га било. Нешто обрађеног камена узето је из рушевина неких оближњих римских насеља док је остали део довлачен из веома удаљених мајдана од којих се најближи налазио код Велике Плане. Предање каже да су се људи и жене сврставали у редове дугачке неколико километара и једни другима додавали камење које је затим узиђивано у тврђаву.

УЗАЛУДАН ТРУД

Кад је завршен, град је са две стране, према Језави и вароши био опасан са три зида: спољним, средњим и главним. Спољњи је служио за појачање рова са водом где је био и покретни мост, средњи са кулама на угловима и код улаза за појачање рова и за дејство, а унутрашњи, најважнији, био је намењен за главну одбрану. Главни и средњи зид су били повезани скривеним пролазима. Осим кула и бедема, у тврђави су били и деспотови двори, црква, касарна за посаду и друге зграде.

У намученом народу мало је ко веровао да стари деспот захтева толике жртве па је сву кривицу бацио на Јерину. Јерина је била странкиња, Гркиња, нимало омиљена. Поред тога, њен брат Тома Кантакузен, војсковођа у Ђурђевој служби био је главни надзорник при грађењу. Он је и довео мајсторе из Дубровника. Народ није могао да разуме да је подизање нове тврђаве потреба целе Србије. Једино је знао да за подизање града мора да кулучи и да одваја од своје сиротиње.

Први турски напад Смедерево је дочекало девет година по завршетку зидања. Султан Мурат II опколио је град са 130.000 војника али га није могао заузети, већ га је посада, изнурена глађу, предала после тромесечне опсаде.

Деспот Ђурађ се вратио у Смедерево после пет година на основу уговора који су склопили с Мађарима Турци су му вратили смедеревски град заједно са читавом земљом. Ту је и остао све до смрти, а ускоро потом оно је без борбе пало Турцима у руке. То је у исто време био и коначан пад Србије. **М. Т.**

ЂУРАЂ СТРАЦИМИРОВИЋ БАЛШИЋ

Оснивач породице Балшић био је мали зетски племић Балша који је живео у 14. веку. Од 1360. године његова три сина, Страцимир, Ђура и Балша II, постају господари око Бојане да би освојили читаву Зету. Ратоборни и истрајни ратовали су са свима суседима: на западу с господарем данашње источне Херцеговине Николом Алтомановићем, на истоку с господарима средње Албаније, с босанским краљем Твртком воде дуге али неуспешне борбе за Требиње, Конавље и Котор. Балшу II, најмоћнијег од браће, наследио је у Зети, 1385, његов синовац Ђурађ Страцимировић који је био ожењен кћерком кнеза Лазара Јелом. Престоница му је у Скадру и Улцињу. Да би добио помоћ против Турака, који после битке на Косову све више надиру на запад, Ђурађ је 1391. именовао папу својим наследником у случају да умре без мушких потомака. Годину дана касније Ђурађ је у борби против Турака заробљен и приморан да им преда Скадар, Дриваст и пристаниште св. Срђа. Изгубљене области повратио је 1395, али бојећи се да их неће моћи задржати уступа их Млечићима с читавим крајем од Скадарског језера до мора. Њему остају само Бар и Улцињ. За то од Млечана добија 1000 дуката годишње и чланство у млетачком Великом већу. Умро је 1403. Историчар Љубомир Ковачевић тврди у једној расправи да је Страхињић Бан, јунак из народне поезије, у ствари Ђурађ Страцимировић.

Симбол Балшића је вучја глава.

ПОСЛЕДЊЕ ИСКУШЕЊЕ ЕУГЕНА ЗОТОВА

Стручњаци су се ухватили за главу: лажни долари били су штампани на правом папиру!

У пријатно летње вече 1946. године прозори једне виле у Вадуцу, главном граду кнежевине Лихтенштајн, стешњене између Швајцарске и Форалберга у Аустрији, били су дуго осветљени.

Кућа је припадала угледном грађанину ове мале државе барону Едуарду фон Фајну, а његов гост, с којим је седео у пространом салону те вечери, био је један руски емигрант и сликар који је од 1939. године живео у Лихтенштајну мирним и повученим животом.

Барону је пријало друштво госта који је често долазио у његову кућу. Ценио га је због његове углађености, широког образовања и способности да увек нађе нове теме за разговоре. Говорио је лако и одмерено, бираним речима. Иако је већ зашао у године које би се могле назвати почетак старости, физички се добро држао.

Старог сликара волели су и остали грађани Вадуца јер је увек и за сваког имао лепу реч, а управа кнежевине изузетно га је ценила јер је за потребе ове државице израдио серију од пет поштанских марака које су биле право ремек-дело.

НЕОБИЧАН СТРАНАЦ

Увек, кад је то време дозвољавало, стари сликар би излазио у околину града да слика. У ратним и првим поратним годинама ретко ко је долазио у Лихтенштајн и зато се о прошлости овог тихог и повученог дошљака ништа није знало нити је било коме падало на памет да се за њу интересује. Знало се само да се зове Еуген Зотов и то је свима, очигледно, било сасвим довољно.

И ове, као и многих вечери дотада, између барона и његовог госта, водио се невезан разговор. Када је већ било време да гост пође кући, барон је сасвим случајно споменуо уметничку вредност новчаница тврдећи да су најлепше урађене швајцарске и француске банкноте.

— То није само новац, то су права мала уметничка дела! — прену се стари сликар.

— А, шта мислите о америчким новчаницама? — наставио је барон не примећујући узбуђење код свог саговорника.

— Американци су непромишљени! — жустро одговори сликар. — Веома непромишљени! Не знам ниједну већу државу која штампа новчанице различитих вредности а исте величине. Ти људи просто маме фалсификаторе!

Разговор се на томе и завршио. Пошто се опростио од свог домаћина сликар је полако кренуо према свом стану. Дубоко је удисао свеж ноћни ваздух. Размишљао је. До сада је удобно живео. У овој малој земљи која му је пружила уточиште нико није знао да је пре доласка у Вадуц био један од најпознатијих фалсификатора новца и да се ту склонио јер су га гониле полиције готово свих европских земаља.

Мислио је на малопређашњи разговор са бароном Едуардом фон Фајном. И ти Американци. . ! Зар нису могли разумније да направе своје новчанице. Осећао се као да га неко изазива, да га тера да направи савршен фалсификат америчког долара. Средства за живот је имао али он то мора да докаже, мора... Направиће неколико новчаница. Само још сад и никад више!

Сутрадан није отишао да по обичају слика у околини. Појавио се само у пошти и предао писмо за Рим. После недељу дана отпутовао је у Швајцарску. Пријатеље је обавестио да иде у обилазак музеја.

— То није само новац, то су права мала уметничка дела! — одушевљавао се сликар.

У Швајцарској се задржао кратко а затим упутио према италијанској граници. Мрак је већ био освојио кад је стигао до граничне линије. Сео је на обалу једног потока. Неког је очекивао.

СУСРЕТ У НОЋИ

После више од два часа из мрака је изронила прилика омањег и изузетно ружног човека. Под пазухом је носио пакетић. Сваки сарадник Интерпола с краја на крај Европе препознао би у њему Соломона Смољанова, једног од највештијих фалсификатора на свету. Од њега је био бољи само његов професор са ликовне академије у Петрограду, Еуген Зотов, који га је сад чекао.

Игром случаја и ученик и учитељ кренули су истим путевима: и један и други били су врсни сликари али и ненадмашни фалсификатори са дебелим досијеом у полицијским картотекама многих држава. Почетак другог светског рата дочекали су на разним странама: Зотов се склонио у Лихтенштајн а Смољанов је доспео у концентрациони логор у Саксенхаузену где је за Немце са успехом правио лажне енглеске фунте. Ипак, успео је да побегне из логора поневши са собом и бакарне плоче за штампање новчаница које је мукотрпно гравирао месецима.

Смољанов се склонио у Рим где је живео под лажним именом. Међутим, за све то време успевао је да одржи везу са својим учитељем.

Састанак је био кратак. Измењали су неколико речи. Зотов је преузео пакете од Смољанова а затим су се брзо поздравили и разишли. После два дана Зотов је био опет у Вадуцу али се више није виђао онако често. Ретко је излазио из свог атељеа.

ТРАГОВИ ВОДЕ У ЛИХТЕНШТАЈН

Средином 1947. године у многим европским градовима појавиле су се лажне новчанице од по 100 долара. Фалсификат је било готово немогуће уочити. У потеру за фалсификаторима дала се не полиција већ други фалсификатори кивни на „мајстора" чија је „вештина" била већа од њихове. Уосталом, они су први и открили нове лажне новчанице. Траг их је одвео у Лихтенштајн.

Зотова није било тешко наћи јер се он није крио, није мењао место боравка, што фалсификатори обично раде. Обавестили су о свему америчког конзула у Цириху.

Када је полиција једног јутра упала у атеље Еугена Зотова нашла је алат потребан за рад и неколико примерака лажних новчаница. Стручњаци су прегледали лажне доларе које је он правио и ухватили су се за косу: папир за новац, највећи проблем за све фалсификаторе, био је оригиналан! Анализом је утврђено да је он са новчаница од једног долара специјалним хемикалијама скидао све шаре, ликове и остале појединости и да је на тако добијен, потпуно чист, папир отискивао шаре и ликове новчаница од 100 долара!

Зотов је осуђен на две године затвора. Непосредно пре истека казне написао је писмо свом пријатељу Едуарду фон Фајну: „Жао ми је што сам изиграо ваше поверење. Молио бих вас за једну услугу: препоручите ме енглеској фирми за израду новчаница „Ватерлу и синови". Желим да радим за њих. Ипак је израда новчаница уметност".

Фирма му је одбила молбу. Иако је из затвора изишао већ тешко болестан, Зотов је напустио Европу и отпутовао за Аргентину. Три дана по доласку у Буенос Аирес умро је од рака.

А. К.

ВРЕМЕ У ЏЕПУ

— ОН ЈЕ ВЕШТАЦ, СКЛОПИО ЈЕ САВЕЗ С НЕЧАСТИВИМ — ТВРДИО ЈЕ ГЛАВНИ СВЕДОК.

Млади судија града Нирнберга седео је у хладној судској дворани и одсутно гледао кроз прозор. Био је тмуран зимски дан 1510. године.

Његова мала кћерка изненада се разболела: одузела јој се једна нога. Дан пре тога девојчици се покварила њена омиљена механичка лутка. Лекари су сматрали да између девојчицине болести и непокретности лутке има неке везе. Пошто су одржали конзилијум изрекли су своје мишљење.

— Поправите лутку и девојчица ће оздравити.

Судија је пажљиво замотао лутку у мараму и однео је најбољем механичару у граду али је овај само одмахнуо главом:

— Ја вам не могу помоћи. У граду постоји само један човек који би могао оправити лутку, само ако би хтео. Ковач Петер Хенлајн. Али он већ дуго не прима никакве поруџбине.

Излази, мучитељу!

Судија је готово трчећи отишао до неугледне једноспратне куће у којој су живели Хенлајнови. Врата му је отворила ковачева жена.

— Могу ли да говорим с мајстором? — запита судија.

— Немогуће, господине. Ево већ три године како мој муж не узима посао у руке и не излази пред људе. И ја га готово не виђам. Забрањено је да улазим у његову собу. Пре тога је био најбољи ковач у граду, живели смо добро. А сад ни хлеба немамо довољно. Њему је то свеједно, он по неколико дана ништа не ставља у уста.

Тек кад је судија казао своје име додавши да је дошао важним послом, жена је устрчала уз степенице и залупавши на једна врата стала да виче:

— Излази, мучитељу мој! Најзад ћеш бити кажњен за своја недела. Дошли су по тебе из суда.

Кад је ковач дошао, судија му је објаснио да не долази службено већ да га замоли за услугу.

— Спасите ми кћер, преклињем вас, поправите њену лутку — и судија му укратко исприча шта су лекари казали.

— Оставите лутку. Учинићу све што будем могао.

И сад је судија седео и чекао необичног мајстора. Био је чврсто уверен да ће ковач успети и да ће његова девојчица оздравити. Мајстор је ушао, без речи пришао столу и на њега ставио лутку. И лутка је заиграла.

— Како да те наградим? — запита судија дрхтавим гласом не скидајући поглед с лутке.

— Имам само једну жељу, господине. Потребни су ми мир и самоћа а тога у свом дому немам. Жена по цео дан гунђа и плаче.

— А зашто ти је потребна самоћа?

Ковач је избегао одговор.

— Добро, постараћу се да ти то обезбедим — рече судија.

Размисливши мало судија се сетио да се недавно Хенлајнова сестра Лујза удала за најпомоднијег кројача у граду, богатог Кунцера. Сутрадан је позвао Кунцерове и за молио их да приме Хенлајна у своју кућу и обезбеде му мир и самоћу.

Судите ми!

— Ако ваша милост то жели не могу се противити — промрмљао је кројач не баш одушевљен тиме што ће морати да под свој кров прими ковача — нерадника.

Судијина кћи је ускоро оздравила и судија је престао да се занима за Хенлајнову судбину. Али, после три месеца у редовном извештају о ухапшеним преступницима у граду наишао је на његово име.

— Због чега је ухапшен? — запита свог помоћника.

— Петер Хенлајн је без икаквог разлога претукао кројача Кунцера.

Кад су му привели ковача и кад га је судија запитао зашто је то учинио, Хенлајн је тихим али чврстим гласом одговорио:

— Нисам желео да озледим Кунцера. Дошао сам у његов дом чиста срца и у почетку ми је било добро. Али, онда је Кунцер почео да ме уходи и зато сам морао...

— То још није разлог да га пребијеш. Реци истину, зашто си то учинио.

— Не могу вам рећи а ви ми судите.

— А знаш ли да те могу натерати да кажеш?

— Ћутаћу чак иако ме буду мучили...

— Иако сам твој дужник не могу ти помоћи. Једино што могу да учиним јесте да удесим да суђење буде што пре, да не чамиш у затвору без пресуде.

Преко ковачевог лица прелетео је израз страха.

— Ако смем да молим вашу милост, преклињем вас у име оног што вам је најсветије да што више одложите дан суђења и дозволите ми да што дуже проведем у затвору, потпуно сам, у некој ћелији.

— Добро. Али више од тога ти заиста не могу учинити.

Ђаволово срце

На дан суђења судница је била препуна. У првим редовима седели су угледни и богати грађани Нирнберга, сиромашни су се тискали позади.

Судије су најпре позвале ковачеву жену. Она је плачући доказивала да њен муж не може одговарати за озледе нанесене Кунцеру јер, ево, већ три године није при чистој свести. Неко га је омађијао...

Када је позван, Кунцер се накашљао и, знајући да његово сведочење сви с нестрпљењем очекују, почео је полако да говори наглашавајући сваку реч:

— Хенлајнов ум није помућен и он није жртва злих духова. Он је вештац, склопио је савез с ђаволом. Лично сам у његовој соби чуо глас ђавола. Кад смо га примили у нашу кућу одмах сам видео да он нешто мути: затварао се у собу и никога није пуштао. Кад је једном изишао, ја сам се увукао у ту собу и угледао на столу једну металну стварчицу, округлу као јаје са одрезаним врхом. И у том јајету нешто је куцало као срце. Тада сам схватио да је то направио тај вештац и да у њој бије срце самог ђавола. Прекрстио сам се да бих отерао нечастивог, а затим сам дограбио ту ђаволску стварчицу и свом силином је бацио у камин. А онда сам побегао. Кад се Хенлајн после пола часа вратио и видео шта сам учинио с нечастивим, умало ме није убио.

Кунцерова изјава изазвала је код свих присутних отворено нерасположење против ковача.

— Ковачу, оптужен си за савез са ђаволом. Шта имаш да кажеш? — обратио се Хенлајну председник суда.

— Одбијам оптужбу. Одувек су ме занимали часовници. Још као младић сањао сам да направим машину која би показивала тачно време као и велики часовници на кулама али која би била толико мала да би се могла носити у џепу. Зато сам пре три године оставио свој занат и све време покушавао да направим часовник чији механизам не би покретали гломазни тегови. Споро сам напредовао. Моја околина сматрала ме лудим, нису ми дали да радим. Зато сам се повукао у самоћу. И кад сам најзад имао часовник који се окретао помоћу челичне спирале, Кунцер ми га је уништио. Због тога сам га истукао и молим да ми опростите. У затвору сам успео да га оправим...

Изговоривши то, ковач је пришао судијином столу и уз дубок наклон ставио на њега часовник сличан јајету, први џепни часовник на свету. Сви присутни су нагрнули да виде чудо од часовника који се могао носити у џепу. У тој гужви многи гиздави Нирнбержани разбили су своје мале стаклене пешчане часовнике које су носили кицошки причвршћене испод десног колена.

К. В.

— Мог мужа неко је омађијао — покушала је уплакана жена да убеди судије.

УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БР. 13

ПАЖЊА! НЕ ВУЦИТЕ ЗВОНЦЕ! ОПАСНО ПО ЖИВОТ!

НИШТА ТИ НЕ БРИНИ! ТУ ЈЕ ОН! ВИДИ, ВИДИ... ВИРЕ МУ НОГЕ!

НА КРАЈУ ПРЕНОСА СА РЕВИЈЕ НА ВОДИ, ЈЕДНА ЖАЛОСНА ВЕСТ, ДРАГИ СЛУШАОЦИ! НЕСТАО ЈЕ ДЕЛФИН МАРКО, ЗВЕЗДА ДАНА...

НЕ ЉУТИ СЕ, МАМА! **ТИ** СИ ТВРДИЛА ДА СУ ТАЊИРИ НЕЛОМЉИВИ!

УЗАЛУД СЕ МУЧИШ! ЛЕПО ТИ КАЖЕМ ДА ЈЕ СЕРИЈА О „ЛЕСИ" ОДАВНО ЗАВРШЕНА!

НЕ ПРАВДАЈТЕ СЕ ТИМЕ ДА СУ У МОДИ ШИРОКА РАМЕНА!

КАД ГОД ЧУЈЕ ДА ТРЕБА ДА ИДЕ КОД ВЕТЕРИНАРА, НАЧИСТО ПОШИЗИ!

НЕМОЈТЕ МИ РЕЋИ ДА БИСТЕ САМИ ОД СЕБЕ УСТАЛИ У ПЕТ УЈУТРУ! МОРАЛА САМ ДА СМИСЛИМ НЕШТО ЖЕСТОКО!

ШТА САДА КАЖЕТЕ НА ЦИНОВСКЕ КРОМПИРЕ КОЈЕ СТЕ МИ ЈУТРОС ПРОДАЛИ?

ФСССССС!

НАСТОЈНИК

НЕ БРИНИТЕ, НАСТОЈНИЦЕ! ТО ЈА СА СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА ИЗВОДИМ ЈОГИ ВЕЖБЕ!

НОЋ У ФАБРИЧКОМ ДИМЊАКУ

СА УЖАСОМ САМ СХВАТИО ДА САМ У КЛОПЦИ И ДА МИ НИКО НЕ МОЖЕ ПОМОЋИ

Падао сам вртоглавом брзином, ударајући и ногама и рукама о невидљиве зидове. Покушавао сам да се рукама ухватим за окомите зидове, али безуспешно. Чинило ми се да ће ми глава пући од чудног притиска у ушима и слепоочницама. У једном тренутку помислио сам да је то смрт, то дуго и беспомоћно падање у тамни понор.

Треснуо сам о дно и остао непомичан. Осећао сам вртоглавицу, мучнину и бол у целом телу. Сигурно сам повредио главу и поломио ноге, помислио сам. Покренуо сам утрнуле руке, па ноге. Усправио сам се и стао, несигурно као да се први пут у животу налазим на сопственим ногама. Осврнуо сам се: нисам видео ништа сем непрозирне тмине. Подигао сам главу и горе, високо, угледао округли плави комад неба омеђен тамним обручем врха димњака.

Тада ми се поново замутило у глави и срце ми је поново залупало јаче: са ужасом сам схватио да сам у клопци и да ми нико не може помоћи. Склупчао сам се на невидљив под и обухватио рукама главу. На длановима сам осетио лепљиву течност. Крв, помислио сам. Јер, дословце нисам видео ни прст пред оком.

ОД ЗАНОСА ДО ПАДА

Тога дана, првог дана јуна прошле године, на одмору сам се кришом удаљио од фабрике хартије у Берију где сам радио. Надносећи длан над очи јер је сунце јако сијало, посматрао сам преко тридесет метара висок димњак који је до пре неколико година служио за спаљивање отпадног материјала. Са стране димњака налазило се неколико дрвених лествица које су сезале до врха. Оставили су их радници кад су постављали громобран.

Још као дечак волео сам да се пењем на стабла и кровове. Помислио сам како би било дивно да се попнем на врх димњака и да с те висине посматрам цео град.

Осврнуо сам се. У близини није било никог. Пришао сам лествицама и почео да се пењем. Већ за неколико минута, задихан и мало уморан, био сам на врху. Стао сам на ивицу врха димњака и посматрао.

Видик који се пружао испред и испод мене одушевио ме је. Обухватио сам погледом цео град у предвечерје, покушавајући да с тог необичног места распознам поједине улице, кровове, торњеве. Полако сам корачао по зиду широком тридесет сантиметара. Пречник димњака износио је метар и по.

НЕМА МИ СПАСА!

Кад сам угледао зелени правоугаоник фудбалског игралишта и одблесак последњих сунчевих зрака са мермерних споменика оближњег гробља, толико сам се занео да сам се оклизнуо и суновратио у црно гротло димњака.

Кад сам ипак успео донекле да се смирим, уверавајући самог себе да ће ми паника само одмоћи, клекнуо сам и почео пипати по дну димњака. Под прстима сам осећао отврдлу чађ која ми је улазила под нокте и парала кожу. Кад сам увидео да тако нећу успети да урадим ништа корисно и да узалуд трошим снагу, помислио сам да покушам да се попнем уз зидове димњака. Међутим, одмах сам одбацио ту помисао јер је то једноставно — немогуће. Уплашен, почео сам да вичем. Чуо сам само одјек свога гласа, измењен и туђ. Нико ме неће чути и нико ми не може помоћи, помислио сам. На кожи сам осетио хладан зној. Поново сам сео, покушавајући да се сетим како изгледа димњак споља. Скочио сам с радосним узвиком кад сам се сетио да се у подножју димњака налази пролаз испод решетака које су задржавале велике комаде отпадака. Грозничаво сам почео да копам испод себе. После не знам колико времена напипао сам — цигле. Сад ми нема спаса, уздрхтао сам. Пипао сам по циглама покушавајући да нађем неки предмет који бих могао употребити за копање. Кад сам већ био на измаку снаге, уморан и схрван мишљу да је све што чиним узалуд, напипао сам металну шипку дебелу као палац и дугачку око метар. То ми је улило нову снагу. Обрисао сам зној и наставио да копам.

Суновратио сам се у црно гротло.

ДВЕ ПОСЕКОТИНЕ

Радио сам вероватно неколико сати. Осећао сам бол у целом телу. Дланове су ми пекли жуљеви. Клонуо сам и заспао. Кад сам се пробудио наставио сам с копањем. Био сам жедан и повремено бих седао да се одморим. Али, тада бих се увек уплашио да ме нико никад неће пронаћи, да се морам уздати у металну шипку и своје руке и настављао бих да копам.

Одједном, шипком сам закачио нешто тврдо и при том чуо метални звук. Решетка! Морам померити неколико шипки из решетке, наредио сам сам себи. Погнут и тела готово неосетљивог на болове, стењао сам и напињао се покушавајући да извадим неку од шипки. Не знам колико сам сати то радио. Повремено сам дизао поглед ка врху димњака. Више нисам видео округло парче неба, већ само једну ситну звезду у висини. Била је ноћ. Тек кад сам поново угледао сивобело небо, успео сам да одвалим две шипке. Крикнуо сам од радости и скочио доле. Поново сам пао, али сад намерно и са много мање висине. Изишао сам кроз уска, срећом отворена врата при дну димњака. Била је зора. Дакле, у димњаку сам провео око дванаест часова!

Црних и крвавих руку тетурао сам се кроз фабричко двориште. Моји другови управо су завршавали ноћну смену. Кад су ме угледали, загрлили су ме онако чађавог:

— Ендрју! Ендрју, жив си! — викали су радосно.

Испричали су ми да су ме тражили свуда. Наравно, нико није помислио на димњак.

Желео сам да одмах одем кући, да сперем чађ са себе и да спавам. Међутим, другови су ме убедили да одем у болницу.

Лекари су ме на испитивању задржали седам дана и установили само неколико модрица и две посекотине!

Сад тражим нови посао где нећу морати да се пењем. Не зато што више не волим висине, већ једноставно што ниједан призор није вредан таквог ризика. Одлучио сам да убудуће чврсто стојим на земљи а не несигурно на крову или фабричком димњаку. **Ендрју Реја**

БИМ и БУМ

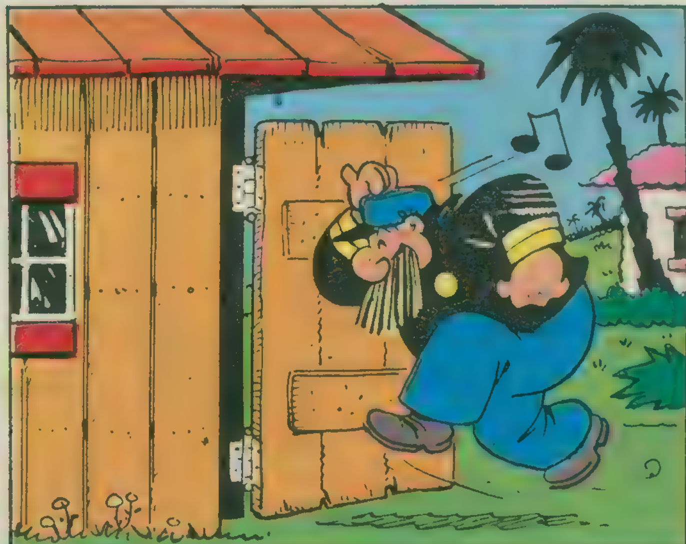
JOE MUSIAL

ШРАФКО

РИП КИРБИ: ДВА ДЕТЕКТИВА

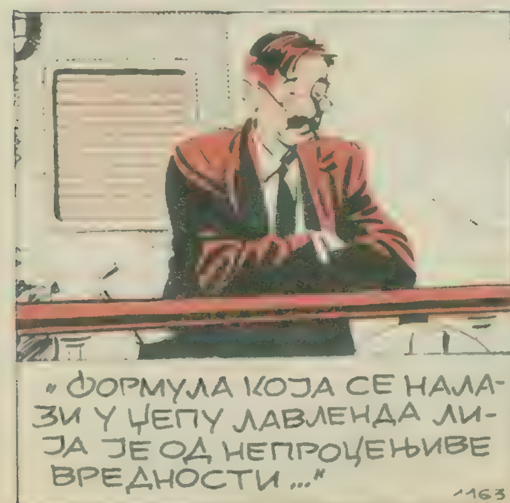

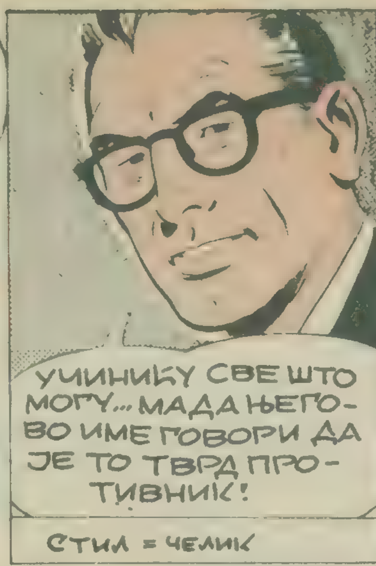

СЛУЧАЈ ЈЕ ЗАНИМЉИВ! ПОКУШАЋУ ДА НАЂЕМ ДОКТОРА ЛИЈА!
НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ ДА ПРЕДУХИТРИТЕ ПРОТИВНИЧКОГ ДЕТЕКТИВА... ТОГ СТИЛА!

УЧИНИЋУ СВЕ ШТО МОГУ... МАДА ЊЕГОВО ИМЕ ГОВОРИ ДА ЈЕ ТО ТВРД ПРОТИВНИК!
СТИЛ = ЧЕЛИК

ХОЋЕТЕ ЛИ ОПЕТ ДОЋИ НА СТРЕЛИШТЕ, МИС СТИЛ?
ЗАСАД ЈЕ ДОСТА ВЕЖБАЊА, ТОНИ! МОЖДА ЋУ УСКОРО МОРАТИ СТВАРНО ДА ПУЦАМ!

СПАКУЈ МИ ДВЕ ТОРБЕ, ДЕСМОНДЕ! НЕШТО ПОГОДНО ЗА СВЕ КРАЈЕВЕ СВЕТА!
ТРЕБА ЛИ ДА ОСЕДЛАМ КОЊА ИЛИ КАМИЛУ?

МАНИ СЕ ШАЛЕ! ПОТРУДИ СЕ ДА МИ НАЂЕШ ФОТОГРАФИЈУ ДЕТЕКТИВА ТОЛЕДО СТИЛА!

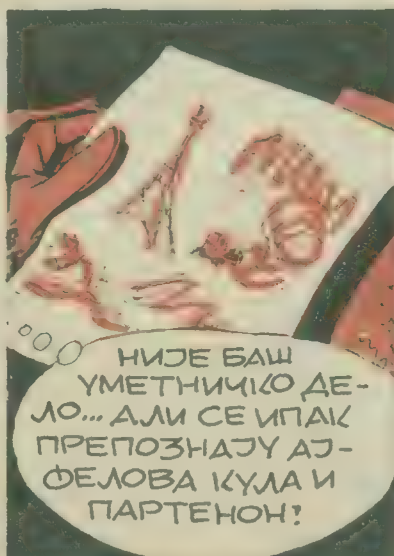

ХММ! ТО ЈЕ ЗНАЧИ РИП КИРБИ, МОЈ ПРОТИВНИК! ПРИЧУВАЈ СЕ, КИРБИ!

ИЗГЛЕДА ДА СИ ОДЛУЧАН МОМАК! АЛИ, НИ ЈА НИСАМ СЛАБИЋ... ТО ЋЕШ УСКОРО САЗНАТИ!

ТЕ НОЋИ...
МОЖДА ЈЕ ДОКТОР ЛИ ОСТАВИО КАКАВ ТРАГ У СВОЈОЈ ЛАБОРАТОРИЈИ!

НАДАМ СЕ ДА У ЛАБОРАТОРИЈИ НЕМА ЧУВАРА...

ГЛЕ! ГЛЕ! ВЕЛИКИ НАУЧНИК ЗАБАВЉА СЕ ЦРТАРИЈАМА!

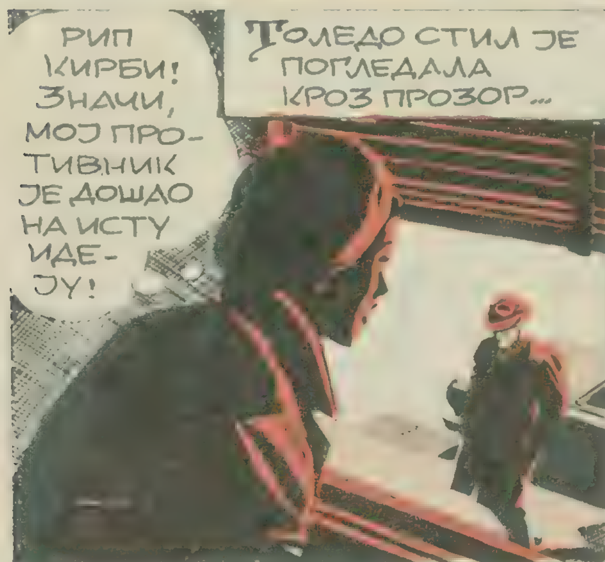

НИЈЕ БАШ УМЕТНИЧКО ДЕЛО... АЛИ СЕ ИПАК ПРЕПОЗНАЈУ АЈФЕЛОВА КУЛА И ПАРТЕНОН!

ЕВО ЛИЈОВЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ! ЈЕДИНО МЕСТО ОД КОЈЕГ МОГУ ДА ПОЂЕМ...

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ЛАБОРАТОРИЈА НАПУШТЕНА! ТО МИ ОДГОВАРА!

ПОНЕКУ ОВЕ ЦРТАРИЈЕ! МОЖДА ЋЕ МЕ ОНЕ ОДВЕСТИ ДО ДОКТОРА ЛИЈА!

ОХ... КАО ДА НЕКО ЗАТВАРА ВРАТА НА КОЛИМА!

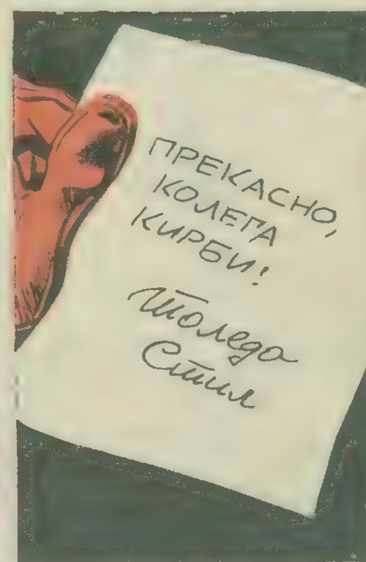

ТОЛЕДО СТИЛ ЈЕ ПОГЛЕДАЛА КРОЗ ПРОЗОР...
РИП КИРБИ! ЗНАЧИ, МОЈ ПРОТИВНИК ЈЕ ДОШАО НА ИСТУ ИДЕЈУ!

ОСТАВИЋУ МУ ЦЕДУЉИЦУ...

АЛА ЋЕ БИТИ БЕСАН!

ДОБРО ЈЕ! ВРАТА НИЈЕ ТЕШКО ОТВОРИТИ!

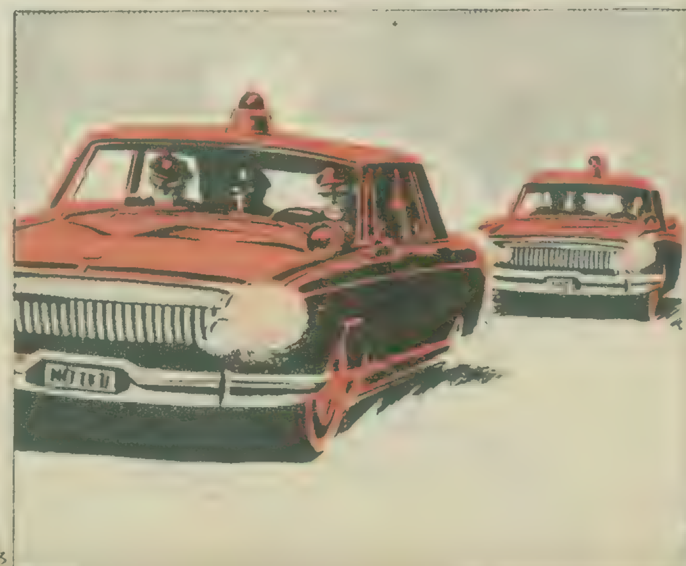

ПОРУКА УПУЋЕНА МЕНИ!

ПРЕКАСНО, КОЛЕГА КИРБИ!
Толедо Стил

ДА... ТАЧНО! ПРОВАЛНИК У ЛАБОРАТОРИЈИ ДОКТОРА ЛИЈА! ПОЖУРИТЕ!
ЗА ПОЗИВАЊЕ ПОЛИЦИЈЕ

ДА... ЈОШ ЈЕ ТАМО! ВЕРОВАТНО ЛОПОВ!

МНОГО СРЕЋЕ, КОЛЕГА!

СТВАР ПОСТАЈЕ ЗАБАВНА! МОРАЋУ ДА СЕ ВРАТИМ ДА ВИДИМ КАКО ПОЛИЦИЈА ХВАТА КИРБИЈА!

СИРЕНЕ! ТОЛЕДО СТИЛ НЕ САМО ШТО МЕ ЈЕ ПРЕТЕКАО ВЕЋ МИ ЈЕ И ПОЛИЦИЈУ НАТОВАРИО НА ВРАТ!

ПРЕОСТАЈЕ МИ САМО ЈЕДНО... ДА УПАЛИМ СВЕТЛОСТ И...

ОПКОЛИТЕ ЗГРАДУ!

СЈАЈНО! ОВАЈ МАНТИЛ ЈЕ КАО ПОРУЧЕН!

ГДЕ ЈЕ?
МОЛИМ!?

ЗАШТО МЕ УЗНЕМИРАВАТЕ? ВЕОМА САМ ЗАУЗЕТ!
АЛИ, ДОКТОРЕ! УПРАВО СУ НАМ ЈАВИЛИ ДА ЈЕ У ЗГРАДИ ПРОВАЛНИК!

ПРОВАЛНИК? СМЕШНО! НИКОГ НИСАМ ЧУО...

МОЖДА СТЕ БИЛИ ПРЕВИШЕ ЗАДУБЉЕНИ У ПОСАО ПА НИСТЕ ЧУЛИ! МОЖЕМО ЛИ ДА ПРЕГЛЕДАМО ЗГРАДУ?
У РЕДУ... АЛИ ОМЕТАТЕ МЕ У ВЕОМА ВАЖНОМ НАУЧНОМ ЕКСПЕРИМЕНТУ...

ДОСАД СУ ГА СИГУРНО ВЕЋ УХВАТИЛИ! КАКВА СРЕЋА!
АЛИ, ЊЕН ТРИЈУМФ БИО ЈЕ КРАТКОГ ВЕКА...

САМО ДА СЕ НЕ ДОСЕТЕ...
4

НЕМА НИКОГ, ДОКТОРЕ! МИ САД ИДЕМО...
ОДЛИЧНО! ХВАЛА ВАМ...

ХВАЛА, ДОКТОРЕ!
ИС-ПРАТИЋУ ВАС ДО ВРА-ТА!

ЕВО ИЗЛА-ЗЕ! НАДАМ СЕ ДА СУ КИР-БИЈУ НАТАКЛИ ЛИСИЦЕ НА РУКЕ!

ПА... СВРА-ТИТЕ ОПЕТ!
ДРЖАЋЕМО ЗГРАДУ НА ОКУ... ЗА СВА-КИ СЛУЧАЈ!
ПРЕ-ВАРАНТ! НАСАМАРИО ИХ ЈЕ!

ИЗВУКАО СЕ И САД ИМА ПРЕД СОБОМ ЧИТАВУ НОЋ ДА ПРЕТРАЖИ ЛА-БОРАТОРИЈУ!

ХУУ! УМАЛО ДА НАС-ТРАДАМ! СРЕЋОМ, НИСУ ПРИМЕТИЛИ ДА ЈЕ ЕП-РУВЕТА БИ-ЛА ПРАЗ-НА!

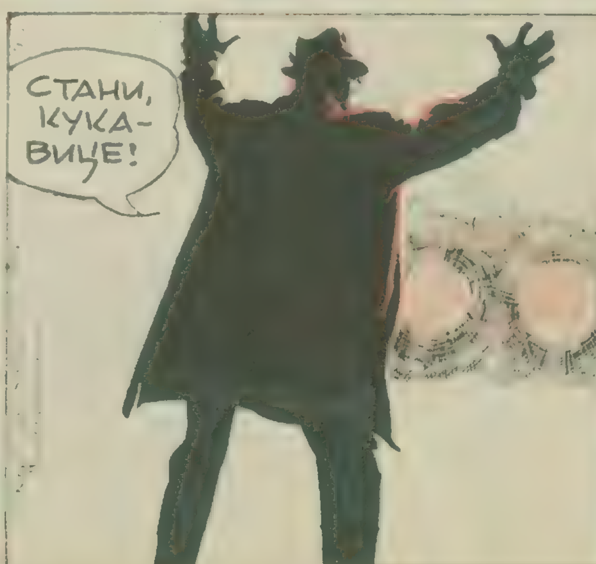

КЕНАВАНЕ, ЈЕСИ ЛИ ПРИ-МЕТИО ДА ЈЕ ЕПРУВЕТА БИ-ЛА ПРАЗНА?
НЕ БУДИ ГЛУП, ГИЛМАРТИНЕ! НАМА ИЗГЛЕДА ПРАЗНА, АЛ' КО ЗНА ШТА ОН ВИ-ДИ У ЊОЈ!

БАР САМ ГА ДОБРО УПЛАШИ-ЛА! УОСТАЛОМ, НАС ДВОЈЕ ЈОШ НИ-СМО ГО-ТОВИ!

ЗАШТО ЛИ ТА КОЛА СТАЛНО ОБИЛАЗЕ ОКО БЛОКА? ДА МЕ ТО НЕ УХОДИ ТОЛЕДО СТИЛ?

ЈЕДИНИ НА-ЧИН ДА ТО УТВРДИМ...
ОХ! ЕВО ГА!

НЕ СМЕМ ДОЗВОЛИТИ ДА МЕ ОВДЕ УХВАТИ!

СТАНИ, КУКА-ВИЦЕ!

УМАЛО МЕ НИЈЕ ЗГАЗИО! АЛИ, САД ЋЕ ТАЈ СТИЛ ДОБИ-ТИ ОНО ШТО ЈЕ ЗАСЛУ-ЖИО!

ИЗИЋИТЕ, СТИЛЕ, ДА СЕ ПОТУЧЕМО КАО ЉУДИ!

ЈА СЕ НИКАД НЕ БИХ СПУСТИЛА ТАКО НИСКО, КОЛЕГА, КИРБИ!

ВИ СТЕ ЖЕНА?
КАКВА МОЋ ЗАПАЖАЊА, КОЛЕГА!

ПОШТО СТЕ ТАКО ДОКАЗАЛИ ДА СТЕ ВЕЛИКИ ДЕТЕКТИВ, СКЛОНИТЕ ВАША КОЛА С ПУТА!

ИМАМ САСТАНАК С ДОКТОРОМ ЛИЈЕМ! НЕ БИХ ЖЕЛЕЛА ДА МЕ ЧЕКА...

УПОЗОРАВАМ ВАС... ЈА ЋУ ПРВА СТИЋИ ДО ЊЕГА!
МНОГО СРЕЋЕ, МИС СТИЛ!
НА ЈЕДНОЈ СТРАНИ СВЕТА...

... И НА ДРУГОЈ.

ЕНО ГА... ТО ЈЕ ЛИ!

НАМАМИ ГА НЕКАКО У КОЛА...

НЕ МАРИ! ПРАТИ ГА!

И ПОРЕД СВЕГА, ТАЈ КИРБИ МИ СЕ НА НЕКИ НАЧИН СВИЂА! ПРОСТО МИ ЈЕ ЖАО ШТО МИ ЈЕ ПРОТИВНИК!

И ДОСАД САМ ИМАО ПРОТИВНИКЕ, АЛИ ОВА ДЕВОЈКА ЈЕ ФАНТАСТИЧНА ...

АЛИ, ИЗГЛЕДА ДА ОБОЈЕ ИМАЈУ ПРОТИВНИКЕ МНОГО БЛИЖЕ ЦИЉУ...
ПУСТИ ГА НЕК СЕ ПРИЈАВИ У ХОТЕЛУ! ДОЧЕПАЋЕМО ГА СЕ КАД БУДЕ У СОБИ!

ЗАР НЕ БИ БИЛО БОЉЕ...
НЕКА СЕ ПРВО СМЕСТИ...

СВИ НАУЧНИЦИ СУ ИСТИ! ТОЛИКО ЈЕ РАСЕЈАН ДА НИШТА НЕЋЕ ПРИМЕТИТИ!

НЕ СВИЂАЈУ МИ СЕ ОНА ДВОЈИЦА ШТО МЕ ПРАТЕ! ПРОДУЖИЋУ ПУТ...

И ДОКТОР ЛИ ЈЕ, НЕПРИМЕЋЕН, ЗАМАКАО ЗА УГАО ...

НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ... ЛИ СЕ НИЈЕ УПИСАО У ХОТЕЛСКУ КЊИГУ!
СМАЈЛИНГ САЈЛАС... ГАЗДА ЋЕ БИТИ БЕСАН!

ТО СЕ ВИШЕ НЕЋЕ ДОГОДИТИ, ГАЗДА! КУНЕМ ВАМ СЕ!
У ПРАВУ СИ! ТО СЕ ВИШЕ НЕЋЕ ДОГОДИТИ... ТЕБИ!

НЕЋЕШ ТИ МЕНИ ВИШЕ УПРОПАШЋАВАТИ ПОСЛОВЕ!

ИЗНЕСИ ИХ! ОДРЕДИЋЕМО НЕКОГ ДРУГОГ ДА ДОВЕДЕ ЛИЈА!
ОДМАХ, ШЕФЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
НЕЋЕ ВАМ БИТИ ТЕШКО ДА НАДМУДРИТЕ ЈЕДНУ ЖЕНУ!
ТОЛЕДО СТИЛ НИЈЕ ОБИЧНА ЖЕНА! И КО ЗНА... МОЖЕ БИТИ И ДРУГИХ ПРОБЛЕМА!

ЗА ТО ВРЕМЕ ЈЕДАН УСАМЉЕНИ ТУРИСТА ...
ВЕЛИЧАНСТВЕНА ЈЕ! АЛИ, ДА ЈЕ НАЧИЊЕНА ОД МОЈЕ ЛЕГУРЕ БИЛА БИ ЈАЧА И НЕУПОРЕДИВО ЛАКША ...

ОПРОСТИТЕ, МИСЛИМ ДА ЈЕ МОЈЕ МЕСТО ПОРЕД ВАШЕГ...

КАКАВ СТЕ ВИ ДЕТЕКТИВ КАД ЈУРИТЕ ДЕТЕКТИВА? ЗАШТО НЕ ГОНИТЕ ЗЛОЧИНЦЕ?
ТОЛЕДО СТИЛ! ОХ... НЕ!

ВИСОКО ИЗНАД АТЛАНТИКА...

ПОШТО СМО ОСУЋЕНИ ДА ПУТУЈЕМО ЗАЈЕДНО... ЗАКОПАЈМО ПРИВРЕМЕНО РАТНУ СЕКИРУ...
ОДЛИЧНО! РАТОВАЋЕМО КАРТАМА!

ИДЕМ!
ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ЗНАМ!

АВИОН ЈЕ СТИГАО У ПАРИЗ...

НАИШЛИ СМО НА ИСТИ ТРАГ, РИПЕ! АЛИ, ОДСАД ЋЕ СВАКО ИЋИ СВОЈИМ ПУТЕМ...
СЛАЖЕМ СЕ, ТОЛЕДО! ВАЖНО ЈЕ НАЋИ ДОКТОРА ЛИЈА!

ЕКСПРЕС ЗА РИМ! КО ПУТУЈЕ ИЗВОЛ'ТЕ У КОЛА!

ЧУДНА ПОТЕРА НАСТАВЉА СЕ ПРЕКО ЧИТАВЕ ЕВРОПЕ

ПРАТИТЕ ОНУ ГОНДОЛУ!
БЕЗ БРИГЕ, МАДАМ!

БРЖЕ, МОЛИМ ВАС!
ГОНДОЛА НИЈЕ АУТОМОБИЛ... НЕ МОЖЕ НАМ ПОМОЋИ!

ЕНО... ХОЋЕ ДА СЕ ИСКРЦА! ПРИСТАНИТЕ ОДМАХ ИЗА ЊЕГА!

ДОКТОР ЛИ... НАЗАД!

А? ШТА ЖЕЛИТЕ ОД МЕНЕ, МЛАДА ДАМО?
ДОКТОРЕ ЛИ, МОРАМ ДА РАЗГОВАРАМ С ВАМА...

ПОСЛАЛИ СУ МЕ ДА ВАС ВРАТИМ У ЊУЈОРК...

УХВАТИ ГА!

БРЗО! УБАЦИ ДОКТОРА У МОТОРНИ ЧАМАЦ!

ВИ НИСТЕ ПРЕДВИЂЕНИ ЗА ТУ ВОЖЊУ!

НЕ БУНИТЕ СЕ, ДОКТОРЕ!

ОТИЋИ ЋЕМО НА ЈЕДНО СКРОВИТО МЕСТО ГДЕ ЋЕМО МОЋИ МИРНО ДА РАЗГОВАРАМО!

ТОЛЕДО СЕ БРЗО СНАШЛА...

И РУЖЕМ ЗА УСНЕ НАПИСАЛА ПОРУКУ...
740-13

КРЕЋИ... БРЗО!

ТОЛЕДО ЈЕ СКОЧИЛА С КЕЈА И...
ШТА? ВИ СТЕ ЈОШ ТУ?

БАЦИ ЈЕ У ВОДУ!

ПОЛИЦИЈСКИ ЧАМАЦ! БУДИТЕ ОПРЕЗНИ...

МОТОРНИ ЧАМАЦ ЈЕ ВЕЋ ИСПЛОВИО ИЗ КАНАЛА...

ТОЛЕДО ЈЕ ТУ НЕГДЕ... НЕКА ГУЖВА... МОРА ДА ЈУ ЈЕ ОНА ИЗАЗВАЛА!

МОРСКИ ПОВЕТАРАЦ ПОДИГАО ЈЕ СВИЛЕНИ ШАЛ...

ШТА СЕ ТО ДОГОДИЛО!
НЕКА ЦУРА... МАЈСТОРСКИ ЈЕ УСКОЧИЛА У МОТОРЊАК КОЈИ ЈЕ ВЕЋ КРЕНУО!

ХЕЈ! КУДА... ЛЕПА СТВАРЧИЦЕ?

БИЛА БИ ШТЕТА ДА ПАДНЕШ У МОРЕ!

ОХ! ЈОШ СЕ ОСЕЋА ЊЕН МИРИС!

ГЛЕ! И БРОЈ ТЕЛЕФОНА!
МОГУ ЛИ ДА ПОГЛЕДАМ?

ТРЕНУТАК, ПРИЈАТЕЉУ! СУДБИНА ЈЕ МЕНИ ПОКЛОНИЛА ТАЈ ШАЛ!
НЕ НАМЕРАВАМ ДА ВАМ ГА ПРЕОТМЕМ...

МОГУ ЛИ ВАМ ПОНУДИТИ НЕШТО ДРУГО У ЗАМЕНУ?

НЕШТО ШТО ЋЕ ВАС УТЕШИТИ ЗБОГ РАСТАНКА СА ДРАГОМ УСПОМЕНОМ!
НАСТАВИ ДА БРОЈИШ, ПРИЈАТЕЉУ!

МИСЛИМ ДА ЈЕ ОВО ДОСТА ЗА ШАЛ!
ПА... ПРИСТАЈЕМ!

ПА ОВО НИЈЕ ТЕЛЕФОНСКИ БРОЈ!
ЈАСНО ДА НИЈЕ! ЗАР БИХ ВАМ ИНАЧЕ ПРОДАО ТАЈ ШАЛ?

ЗА ТО ВРЕМЕ...

САД СМО ДОВОЉНО ДАЛЕКО ОД ОБАЛЕ...

БАЦИ ЈЕ У МОРЕ!

СТАНИТЕ! ЈЕ ЛИ **ОВО** ОНО ШТО ЖЕЛИТЕ?

ОПРЕЗ-НО, ДОКТОРЕ! ШТА НАМЕРАВАТЕ?
ЗБОГ ОВОГА СТЕ МЕ ПРИМОРАЛИ ДА ПОЂЕМ С ВАМА? ЗБОГ ФОРМУЛЕ ЗА МОЈУ ЛЕГУРУ!

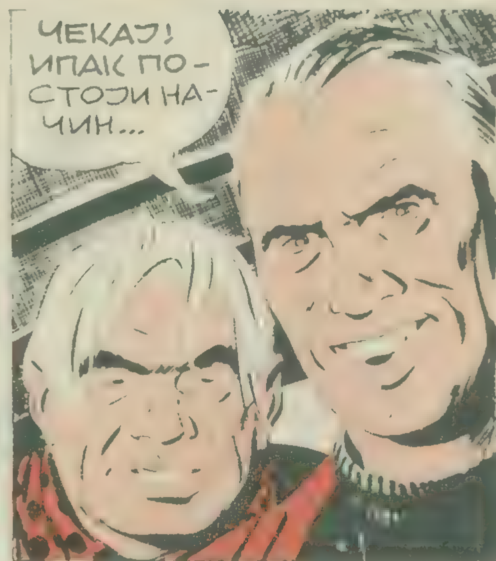
НА ОВАЈ НАЧИН НЕЋЕТЕ ЈЕ ДОБИТИ... НИТИ ИКО ДРУГИ!

БОЉЕ НЕКА ЈЕ ПРОГУТА МОРЕ!

САД ЈЕ НИКО ВИШЕ НЕЋЕ ИМАТИ...

ОКРЕНИТЕ ЧАМАЦ! ХИЉАДУ ДОЛАРА ОНОМЕ КО ЈЕ ИЗВАДИ ИЗ ВОДЕ!

ПАПИР НАТОПЉЕН ВОДОМ БРЗО ЈЕ ТОНУО...

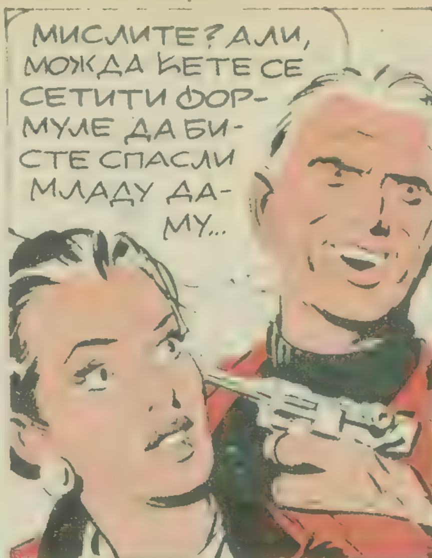
НЕ ВРЕДИ, СМАЈЛИНГ! И ЗА ТО БИ БИЛО НАЈБОЉЕ ДА ИХ САД ОБОЈЕ ЛИКВИДИРАМО!

ЧЕКАЈ! ИПАК ПОСТОЈИ НАЧИН...

ВЕЖИТЕ ИХ! НАТЕРАЋЕМО ГА ДА НАМ ОДА СВОЈУ ФОРМУЛУ...

ЗА ТО ВРЕМЕ НА ОБАЛИ...
АКО НИЈЕ БРОЈ ТЕЛЕФОНА... ШТА ЈЕ ОНДА?

ЈАСНО! БРОЈ НЕКОГ ЧАМЦА! АЛ' КОМЕ ЈЕ ТО ПОТРЕБНО?

ТО БАЦАЊЕ ФОРМУЛЕ У МОРЕ САМО ЈЕ ОБИЧАН ТРИК! ВИ ЈЕ СВАКАКО ЗНАТЕ НАПАМЕТ!
НИЧИМ МЕ НЕ МОЖЕТЕ НАТЕРАТИ ДА ВАМ ЈЕ КАЖЕМ!

МИСЛИТЕ? АЛИ, МОЖДА ЋЕТЕ СЕ СЕТИТИ ФОРМУЛЕ ДА БИСТЕ СПАСЛИ МЛАДУ ДАМУ...

МОЖЕ ЛИ СЕ ПО БРОЈУ ЗНАТИ ГДЕ ЈЕ ОБИЧНО УКОТВЉЕН ТАЈ ЧАМАЦ?
РАЗУМЕ СЕ...

ПОМОЗИТЕ МИ ДА ГА НАЂЕМ ПА ЋУ ВАМ ДОБРО ПЛАТИТИ!
ПОТРУДИЋУ СЕ!

ЗОВЕМ СЕ РИП КИРБИ!
А ЈА... МАСИМО! ПРЕЗИМЕ НИЈЕ ВАЖНО!

ЕВО... ЧАМАЦ ЈЕ ОБИЧНО ОВДЕ УКОТВЉЕН! ТАМО ЋЕМО ГА НАЋИ!

СВАШТА СЕ ПРИЧА О СОПСТВЕНИЦИМА ТОГ ЧАМЦА! ЗАТО САМ СЕ ДОБРО СНАБДЕО!
КУТИЈЕ СУ ТЕШКЕ! ШТА ЈЕ У ЊИМА?

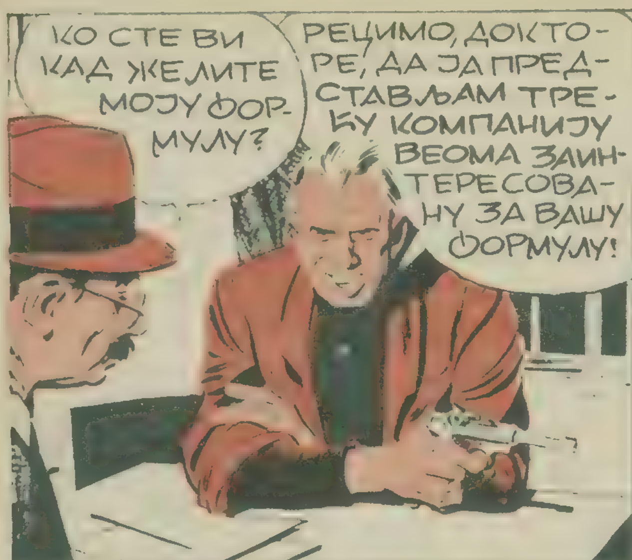

ПОКЛОНИ ЗА ПРИЈАТЕЉЕ КОЈИ ОТИМАЈУ ЛЕПЕ ДЕВОЈКЕ!

ПРИРЕДИЋЕМО ИМ ВАТРОМЕТ!
ГРАНАТЕ! ИЗГЛЕДА ДА САМ СЕ НАМЕРИО НА ПРАВОГ ЧОВЕКА!

КУДА ИДЕМО, МАСИМО?
НА ЈУГ, ПРИЈАТЕЉУ! БИЋЕ НАМ ПОТРЕБНА ОКО ДВА ЧАСА...

БИЋЕ ГУСТО КАД СТИГНЕМО!
САМО ДА СТИГНЕМО!

ПОЧНИТЕ ДА СЕ ПРИСЕЋАТЕ, ДОКТОРЕ!

КО СТЕ ВИ КАД ЖЕЛИТЕ МОЈУ ФОРМУЛУ?
РЕЦИМО, ДОКТОРЕ, ДА ЈА ПРЕДСТАВЉАМ ТРЕЋУ КОМПАНИЈУ ВЕОМА ЗАИНТЕРЕСОВАНУ ЗА ВАШУ ФОРМУЛУ!

НЕ БУДИТЕ ТВРДОГЛАВИ ИНАЧЕ ЋЕ ВАША МЛАДА ПРИЈАТЕЉИЦА ЗАВРШИТИ КАО ХРАНА РИБАМА!

СТИЖЕМО КРОЗ НЕКОЛИКО МИНУТА!
ЈА ЈОШ НИШТА НЕ ВИДИМ!

УГАСИТЕ МОТОР... ДА НАС НЕ БИ ЧУЛИ!

ТО СУ ЧУДНЕ ПТИЦЕ! НЕ ВЕРУЈЕМ ДА ЋЕ НАС ДОЧЕКАТИ ДОБРОДОШЛИЦОМ!

УЧИНИЛО МИ СЕ ДА САМ ЧУО БРУЈАЊЕ МОТОРА! САД ЈЕ ПРЕСТАЛО!

ПА... МОЖДА САМ СЕ ПРЕВАРИО!
ТИ СИ К'О ПЛАШЉИВА УСЕДЕЛИЦА КОЈА ЧУЈЕ НЕПОСТОЈЕЋЕ ЛОПОВЕ!

ОПРЕЗНО ГА ИЗВУЦИМО НА ОБАЛУ! ОВДЕ И СТЕНЕ ИМАЈУ УШИ...
КАКО ЗНАШ ДА СМО НА ПРАВОМ МЕСТУ?

ДА СТЕ ПРОВЕЛИ ОНОЛИКО ВРЕМЕНА ПО ИТАЛИЈАНСКИМ ЛУКАМА КОЛИКО ЈА... И ВИ БИСТЕ ЗНАЛИ!

А САД ЋЕМО УЗЕТИ НЕКОЛИКО ГВОЗДЕНИХ КРУШАКА... ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ!

МОЖЕТЕ ЛИ?
МОГУ... МАДА БИХ ВИШЕ ВОЛЕО ДА ОВДЕ ПОСТОЈИ ЛИФТ...
14

ОСМАТРАЧНИЦА... И ТО ТЕШКО ПРИСТУПАЧНА!

НА ОСМАТРАЧНИЦИ СУ ДВОЈИЦА С ПУШКАМА! НЕ МОЖЕМО ИХ ОТВОРЕНО НАПАСТИ!

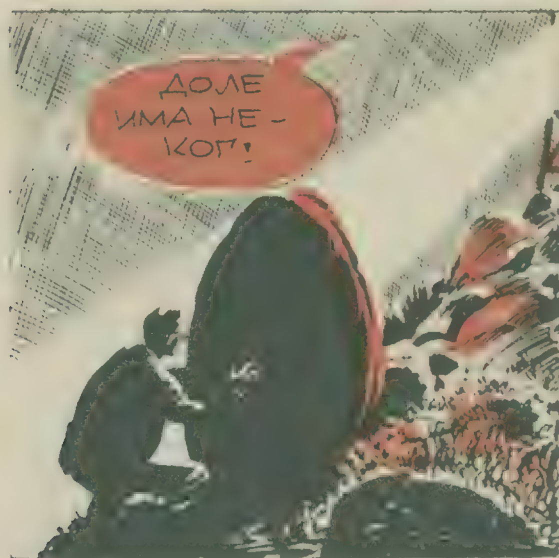

ИМАМ ПРЕДЛОГ!
ТИ УВЕК ИМАШ ДОБАР ПРЕДЛОГ!

ВИ ЋЕТЕ ПРИВУЋИ ЊИХОВУ ПАЖЊУ... А ЈА ЋУ ДА ИМ СЕ ПРИШУЊАМ ИЗА ЛЕЂА!
ПА ДА МЕ ИЗРЕШЕТАЈУ? ХВАЛА, МАСИМО!

ЖЕЛИМ ДА ИЗБЕГНЕМ СВАКУ ПУЦЊАВУ, АКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ!
У ПРАВУ СТЕ! А ШТА МИСЛИТЕ О ОВОМ ПЛАНУ...

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
ВИШЕ ВОЛИМ ДА БАЦИМ КАМЕН... НЕГО БОМБУ!

ДОЛЕ ИМА НЕКОГ!

ОСВЕТЛИ ГА ДА МОГУ ДА НАНИШАНИМ...

НИКАД СЕ НИСУ ТУЦНУЛЕ ДВЕ ТВРЂЕ ГЛАВЕ!

ПССТ, РИПЕ! ДОЂИТЕ ГОРЕ!

ДА ИХ ВЕЖЕМО... ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ!

ЧВРСТО СУ ВЕЗАНИ...НЕЋЕ НАМ ПРАВИТИ НЕПРИЛИКЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ДОКТОР ЛИ ТВРДОГЛАВО ОДБИЈА ДА ПИШЕ! ПОКАЖИ МУ ШТА ЋЕ СНАЋИ ДЕВОЈКУ АКО ТАКО НАСТАВИ!

И ЈА ИМАМ ШТА ДА ВАМ ПОКАЖЕМ!

САМО ОДЛАЖЕТЕ ОНО ШТО МОРА БИТИ, МЛАДА ДАМО...

АЛИ,ОВО ЋЕ ВАС БРЗО ОПАМЕТИТИ!

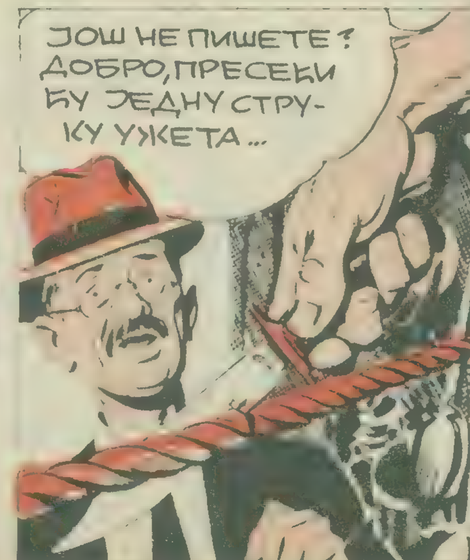

ОХ...ПОГЛЕДАЈ... ТАМО...

ТО ЈЕ ТОЛЕДО СТИЛ!
ЗАР СЕ ТАКО ПОСТУПА СА ЖЕНАМА?

СМЕНИ СТРАЖАРЕ НА ОСМАТРАЧНИЦИ И ПАЗИ ДА НАС НИКО НЕ УЗНЕМИРАВА!

ДОКТОРЕ,ПОНОР ЈЕ ДУБОК 180 МЕТАРА! ПОЧНИТЕ ДА ПИШЕТЕ...

ПРЕТПОСТАВИМО ДА ЈА НЕШТО И НАПИШЕМ! КАКО ЋЕТЕ ЗНАТИ ДА ЈЕ ТО **ПРАВА** ФОРМУЛА?
ЈЕДНОСТАВНО! ОСТАЋЕТЕ ОВДЕ ДОК ЈЕ НАШИ СТРУЧЊАЦИ НЕ ПРОВЕРЕ! И АКО ПОКУШАТЕ ДА МЕ ПРЕВАРИТЕ...

ЈОШ НЕ ПИШЕТЕ? ДОБРО,ПРЕСЕЦИ ЋУ ЈЕДНУ СТРУКУ УЖЕТА...

У НЕСВЕСТИ ЈЕ! НАДАМ СЕ ДА ЈЕ УЖЕ ДОВОЉНО ЈАКО ЗА ОНО ШТО ЋУ ПОКУШАТИ...

МОРАМ ДА БУДЕМ ШТО ЛАКШИ! И КАПУТ БИ МИ СМЕТАО...

А ТИ, МАСИМО, ПАЗИ НА ОНЕ ГОРЕ! КУЦНИ ИМ НА ВРАТА!

САМО ДА КОНОПАЦ ИЗДРЖИ!

ОДЛИЧНО, РИПЕ! А ЈА ЋУ ДА ПРОВЕРИМ ШТА ОНИ РАДЕ...

ОХО... КУДА ЛИ СУ ТО КРЕНУЛИ?

САМО ЈОШ МАЛО... ЈОШ МАЛО...

... ПА, ЋУ МОЋИ ДА СЕ ДОЧЕПАМ ПРОЗОРА!

ДА ПРЕСЕЧЕМ ЈОШ ЈЕДНУ...
ЧЕКАЈТЕ!

НЕ СЕЦИТЕ ВИШЕ! НАПИСАЋУ ВАМ ФОРМУЛУ...

ОНДА БРЗО, ДОКТОРЕ! И ПАЗИТЕ ДА НЕ БУДЕ ГРЕШАКА!
17

ЛИ ЈЕ ТУ! ПОЗНАЈЕМ ГА ПО СЛИКАМА! АЛИ, КОЈИ ЈЕ ОВАЈ С НОЖЕМ?

НАПОЛА ПРЕСЕЧЕНО УЖЕ НАЈЕДНОМ ЈЕ ПОПУСТИЛО...

...И ДЕВОЈКА ЈЕ ПОЛЕТЕЛА У ДУБИНУ...

УЖЕ... ПУКЛО ЈЕ!

МОРАМ... ДА ЈЕ... ИЗВУЧЕМ!

ЗА ТО ВРЕМЕ НАПОЉУ...
ОХО! ОВО БИ ТРЕБАЛО ДА БУДЕ СМЕНА СТРАЖЕ!

ШТА ЈЕ ОВО? СВЕЗАНИ СТЕ К'О ПАКЕТИ!

БИЛА СУ ШЕСТОРИЦА... УПЕРИЛИ СУ НА НАС РЕВОЛВЕРЕ... ЗАТИМ СУ НАС ОНЕСВЕСТИЛИ!

И ДОК ЈЕ РИП ПОКУШАВАО ДА ИЗВУЧЕ ДЕВОЈКУ...

НЕ! СТАНИТЕ!

СТАРИ ИДИОТ! НАЛЕТЕО ЈЕ НА МЕНЕ... И НОЖ!

САМ СЕБЕ ЈЕ УБИО!
БИЛА ЈЕ ТО ТРАГЕДИЈА...

А САД ЈЕ ОВАЈ ДРУГИ НА РЕДУ...

ТАДА СЕ У КУЋИ ЗАМЕТНУЛА БОРБА...

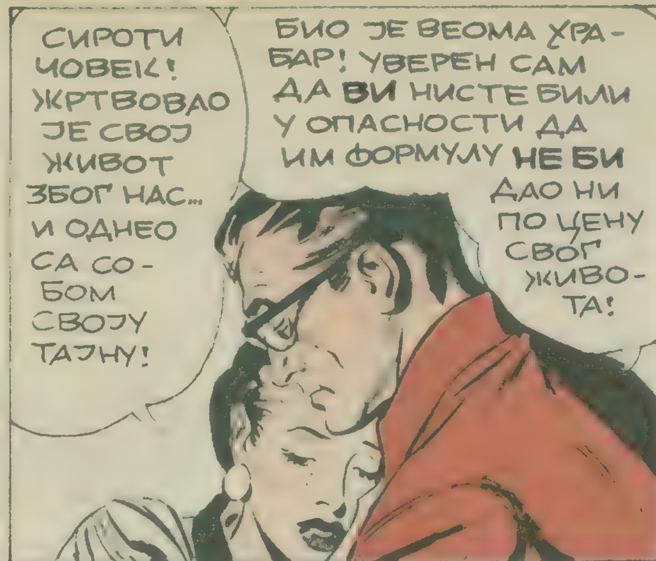
А НАПОЉУ...
ЉУДИ КОЈИ ТАКО ПОСТУПАЈУ СА ЖЕНАМА НЕ ЗАСЛУЖУЈУ НИШТА БОЉЕ!

ЕКСПЛОЗИЈА ЈЕ ЗБУНИЛА НАПАДАЧА С НОЖЕМ И...

ДОКТОР ЛИ ЈЕ МРТАВ!

ПОКУШАЛИ СУ ДА ГА НАТЕРАЈУ ДА ИМ НАПИШЕ ФОРМУЛУ... ТУ ПРОКЛЕТУ ФОРМУЛУ!

СИРОТИ ЧОВЕК! ЖРТВОВАО ЈЕ СВОЈ ЖИВОТ ЗБОГ НАС... И ОДНЕО СА СОБОМ СВОЈУ ТАЈНУ!
БИО ЈЕ ВЕОМА ХРАБАР! УВЕРЕН САМ ДА ВИ НИСТЕ БИЛИ У ОПАСНОСТИ ДА ИМ ФОРМУЛУ НЕ БИ ДАО НИ ПО ЦЕНУ СВОГ ЖИВОТА!

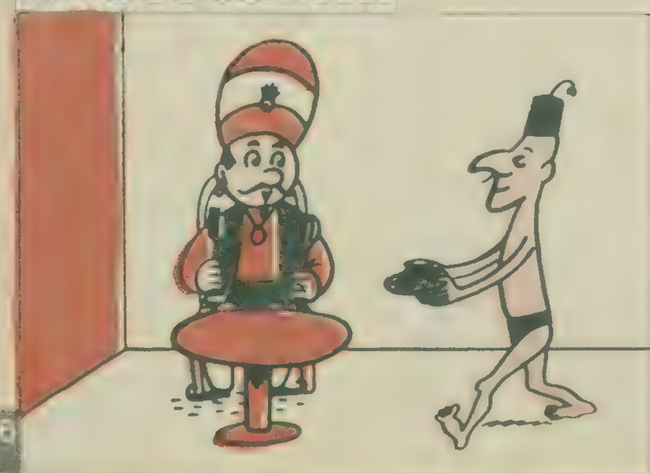

ОБОЈЕ СМО ПРЕТРПЕЛИ НЕУСПЕХ! ИПАК, НИКАД НЕЋУ МОЋИ ДА ВАМ ЗАХВАЛИМ ЗА СВЕ ШТО СТЕ ЗА МЕНЕ УЧИНИЛИ!
МОЖЕТЕ БАР ПОКУШАТИ, ТОЛЕДО!

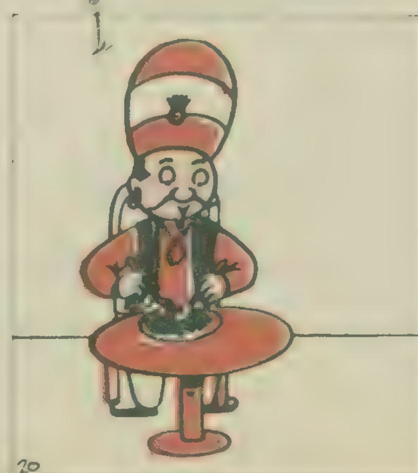

НИКАД ДОСАД НИСАМ ВИДЕО ДА СЕ ДВА ДЕТЕКТИВА ЉУБЕ!
ЈОШ СИ МЛАД, ДЕСМОНДЕ! СВАШТА ЋЕШ ТИ ЈОШ У ЖИВОТУ ДОЖИВЕТИ!
КРАЈ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП:
УЦЕНА

НАСТРАДИН

ТРОЛОВИ

ТАТА, ЗАКУЦАЋУ ПРОЗОРЕ ДА ТРОЛОВИ НЕ МОГУ ДА УЂУ!
ОСТАВА
А ЈА ЋУ ДА УДАРИМ КАТАНЦЕ НА ОСТАВУ!

ТИ СТРАЖАРИ У ДВОРИШТУ ДОК ЈА ПРЕГЛЕДАМ СОБЕ!
ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ КИША! ПОКИСНУЋУ К'О МИШ!

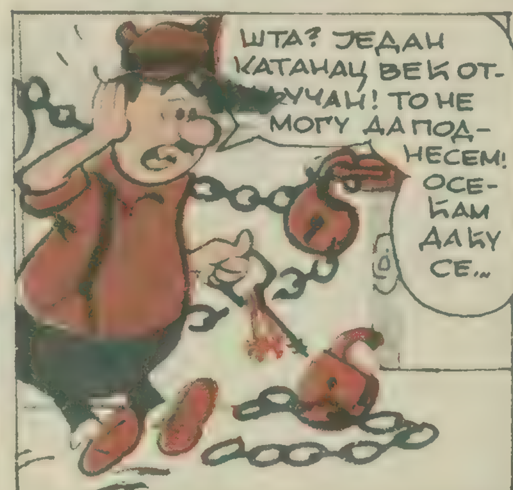
НЕ ЗНАЈУ ОНИ ДА СМО МИ ВЕЋ У КУЋИ... У НАШЕМ СКРОВИШТУ!
И ДА ИМАМО КАЛАУЗЕ ЗА ОТВАРАЊЕ ОСТАВЕ!
ОНДА НА ПОСАО, ФАМИЛИЈО!

ОТВАРА... ОТВАРА...
ПАЗИ! ДРЖ' ЛАНАЦ!

ПРЕКАСНО! СТАРИ ЈЕ СИГУРНО ЧУО!
БЕЖ', ФАМИЛИЈО!
ЦАНГР

ШТА? ЈЕДАН КАТАНАЦ ВЕЋ ОТКЉУЧАН! ТО НЕ МОГУ ДА ПОДНЕСЕМ! ОСЕЋАМ ДА ЋУ СЕ...

...ОНЕСВЕСТИТИ!
СВУУШ!

САЧЕКАЋЕМО ДА СТАРИ ОДЕ ПА ЋЕМО СЕ БАЦИТИ НА ШПАЈЗ!
ГЛАСОВИ ТРОЛОВА! ОДАКЛЕ ЛИ ДОЛАЗЕ!

НАШИ КАЛАУЗИ ОТВАРАЈУ СВА ВРАТА!
ПА И ОНА ОД ОСТАВЕ!

МОРАМ ДА ЈАВИМ ТАТИЦИ ДА СУ ТРОЛОВИ У КУЋИ И ДА ИМАЈУ НЕКО ТАЈНО ОРУЖЈЕ ЗА ОТВАРАЊЕ ВРАТА!

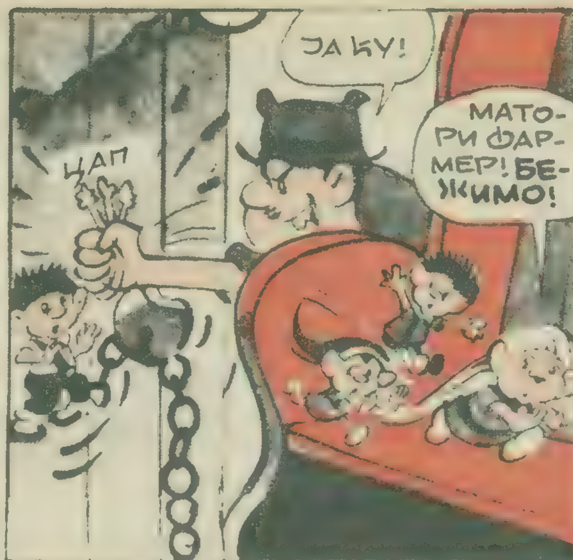

СТАРИ ЈЕ СИГУРНО ОТИШ'О ДА ПОТРАЖИ СИНА!
ОНДА... ЈУРИШ НА ОСТАВУ!
21

У ПРАВУ СИ, ТОМИ! ДРЖИ ЧАРОБНЕ КЉУЧЕВЕ!
А? ШТА? ТРОЛОВИ? ЧАРОБНИ КЉУЧЕВИ?

ОЧЕ ФАМИЛИЈЕ, ХВАТАЈ КЉУЧЕВЕ!

ЈА ЋУ!
ЦАП
МАТОРИ ФАРМЕР! БЕЖИМО!

ХЕ! ХЕ! ПО'ВАТАЋУ ЈА ТУ ЖГАДИЈУ... САМО ДА СЕ ОТАРАСИМ ОВИХ КАЛАУЗА!

ТАКО! САД ДА НАЂЕМ СИНА ПА ДА ПОЈУРИМО ТРОЛОВЕ!

ИЗГУБИЛИ СМО ОВУ РУНДУ И МОЖЕМО ДА НАПУСТИМО КУЋУ!
ЈАСНО! ШТА ЋЕМО У ЊОЈ КАД НЕМАМО КЉУЧЕВЕ ОД ОСТАВЕ!

ЈОШ НЕМА ТАТИЦЕ! ПОКУШАЋУ ДА БЕЗ ЊЕГА ПРОНАЂЕМ СКЛОНИШТЕ ТРОЛОВА! МОЖДА ЈЕ ИЗА ОВЕ СОФЕ!

ОВО СУ СИГУРНО КЉУЧЕВИ О КОЈИМА СУ ТРОЛОВИ ГОВОРИЛИ! НАШИ НИСУ... ЈЕР НАШИ СУ КОД ТАТЕ!

ТАКО! РЕЋИ ЋУ ТАТИ КАКВОГ ПАМЕТНОГ СИНА ИМА!

ТАТА, НАШ'О САМ **ЊИХОВЕ** КЉУЧЕВЕ И БАЦИО ИХ У БУНАР!
СИНЕ, НАШАО САМ ЊИХОВЕ КЉУЧЕВЕ И БАЦИО ИХ У БУНАР!

ОХ! ПА ТО МОРА ДА СУ БИЛИ **НАШИ** КЉУЧЕВИ ОД ОСТАВЕ! **ЈА** САМ БАЦИО ЊИХОВЕ КАЛАУЗЕ!
ОНДА ЋЕ ЈЕДАН ОД НАС МОРАТИ ДА СЕ СПУСТИ У БУНАР ДА НАЂЕ **НАШЕ** КЉУЧЕВЕ!

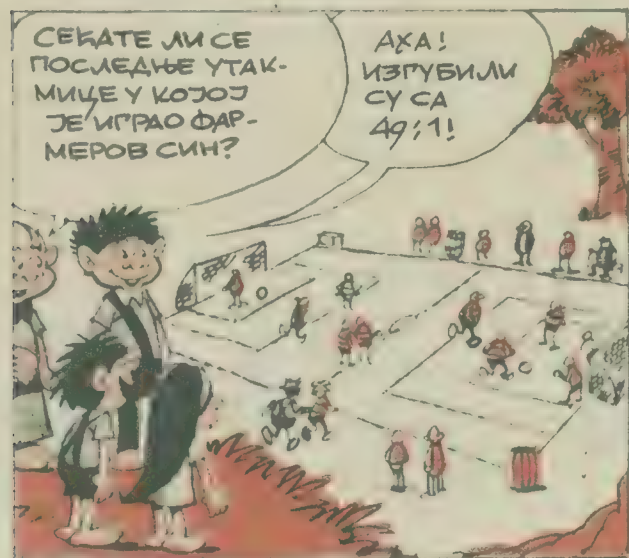

ТАТА! ОВДЕ ЈЕ ХЛАДНО И МОКРО!
И ГОРЕ ЈЕ ХЛАДНО И МОКРО!

ПА, ФАМИЛИЈО! МОРАЋЕМО ДА ПОСТИМО ИЗВЕСНО ВРЕМЕ...
И ОНИ ЋЕ ИЗГЛЕДА!

ЗАР НИСАМ СЛИКА И ПРИЛИКА ФУДБАЛСКЕ ЗВЕЗДЕ ГЛАДНЕ СЛАВЕ!
СИНЕ МОЈ! ТОЛИКО САМ ПОНОСАН ДА БИХ ПЛАК'О! И ЈА САМ...

...ГЛАДАН АЛИ НЕ ГОЛОВА! 'АЈДМО НА ИГРАЛИШТЕ ДА ЗАРАДИМО КОЈУ ПАРУ И КУПИМО МАЛО ХРАНЕ! ТРОЛОВИ СУ НАМ СВЕ ПОЈЕЛИ!

ФАМИЛИЈО, ИДЕМО ДА ГЛЕДАМО УТАКМИЦУ!

СЕЋАТЕ ЛИ СЕ ПОСЛЕДЊЕ УТАКМИЦЕ У КОЈОЈ ЈЕ ИГРАО ФАРМЕРОВ СИН?
АХА! ИЗГУБИЛИ СУ СА 49:1!

ТАТА! ЕНО ТРОЛОВА КРАЈ ГОЛА!
'АЈДЕ! СВИ ЧЕКАЈУ НА ТЕБЕ!
ПРЕПУСТИ ИХ МЕНИ, СИНЕ!

ОВО ЈЕ ОДЛИЧНО МЕСТО ЗА ГЛЕДАЊЕ!
ПОГЛЕДАЈТЕ! ДОЛАЗИ МАТОРИ!

БРЗО, ФАМИЛИЈО! ГОРЕ НА ПРЕЧКИ БИЋЕМО СИГУРНИ!
ТО ВИ МИСЛИТЕ!

ПУЦАЈ!
ТРОЛОВИ! СКИНУЋУ ИХ С ПРЕЧКЕ... ЛОПТОМ!

ПРОМАШИО ЈЕ!
ДУМ

НЕ НИЈЕ!
АААААХ!

ДАО СИ ГОЛ... АЛ' ПРОТИВ СВОГ ТИМА!
И ТО МИ ЈЕ ИГРАЧ!

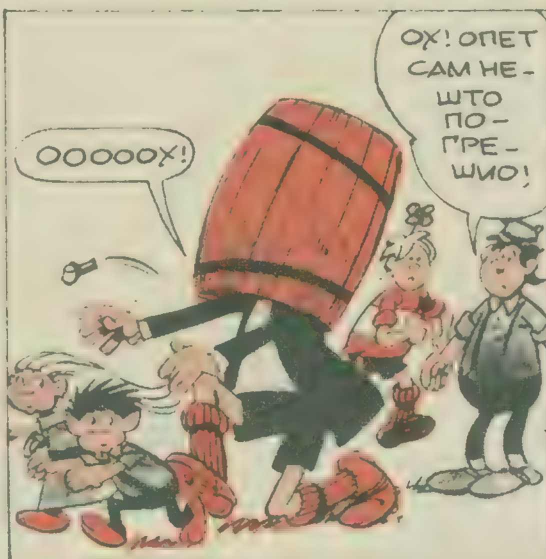

ГЛУПАНЕ! УБУДУЋЕ ИГРАЈ С НАМА А НЕ ПРОТИВ НАС!
ОПРОСТИТЕ... ИМАО САМ НА УМУ НЕШТО ДРУГО!
КОМ УМУ?
23

ПОЖУРИ ФАМИЛИЈО! СТАРИ НАС ГОНИ! САКРИЈМО СЕ У БУРЕ!

КАСНО! ПРИМЕТИО НАС ЈЕ!
АХА! ТУ СТЕ!

НЕЋЕТЕ МИ ПОБЕЋИ!

СИНКО! ПОМОЗИ МИ ДА ИХ УХВАТИМО!
ТРЧИМ, ТАТА!

ОООООХ!
ОХ! ОПЕТ САМ НЕШТО ПОГРЕШИО!

МАМА... БРЗО У СУДИЈИН ЏЕП!
НАПАД НА СУДИЈУ ЈЕ ПРОТИВ ПРАВИЛА!

БАШ МЕ БРИГА ЗА ПРАВИЛА КАД ТРЕБА СРЕДИТИ ТРОЛОВЕ!
ШТА ДА РАДИМО, ТОМИ?
ЗВИЗНИ ДА ПРИВУЧЕШ ПАЖЊУ!

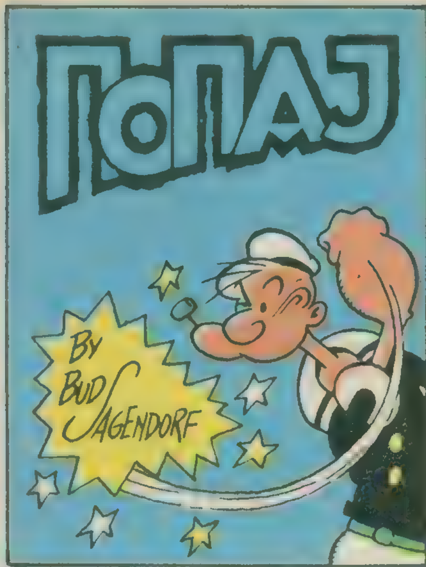

ФИЈУУУУ

ХЕЈ! ШТА ТО СУДИЈА СВИРА?
ЗОВЕ У ПОМОЋ! НАПАЛИ СУ ГА!

ХЕЈ, ВАС ДВОЈИЦА! ШТА ТО РАДИТЕ?
МАМА! ТАТА! БЕЖИМО!

ГРРРР!
СВЕ МИ СЕ ЧИНИ, ОЧЕ, ДА ЋЕ СУДИЈА ДА ИЗВЕДЕ НЕКОЛИКО СЛОБОДНИХ УДАРАЦА!

ФАМИЛИЈО, ЧИСТО СУМЊАМ ДА ЋЕ ФАРМЕРОВ СИН ИКАД ПОСТАТИ ФУДБАЛСКА ЗВЕЗДА!
АЛ' САМ СИГУРАН ДА САД ВИДИ СВЕ ЗВЕЗДЕ!
КРАЈ

ПОПАЈ
By Bud Sagendorf

ГДЕ ЈЕ КИЋА ?
НЕВИДЉИВ ЈЕ ОД САМОГ ЈУТРА... ДАНАС МУ ЈЕ ДАН КУПАЊА!

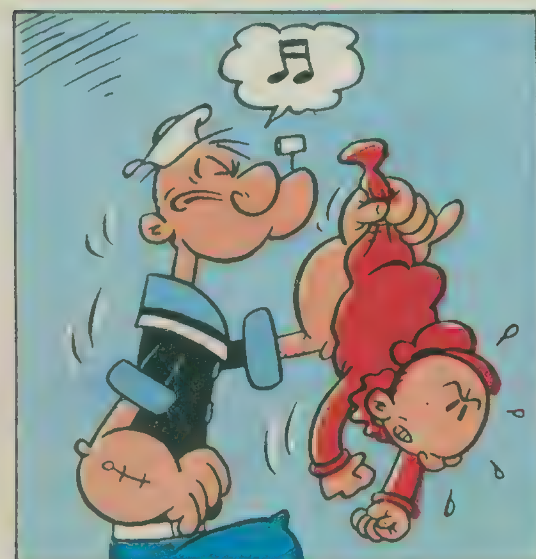

МОРА ДА ЈЕ ТУ! НИЈЕ МОГАО У ЗЕМЉУ ДА ПРОПАДНЕ!

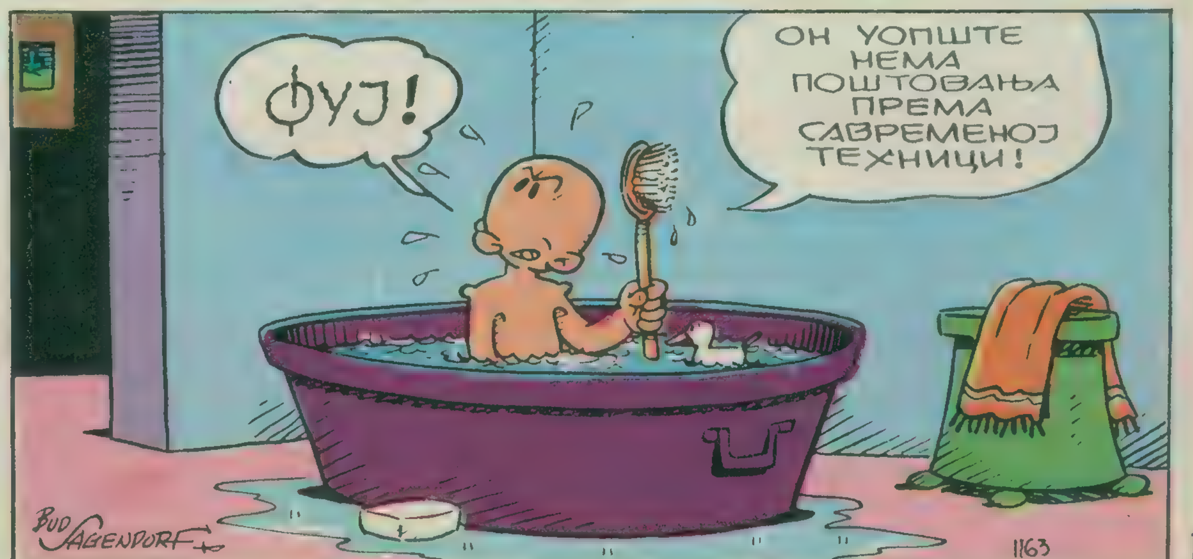

НАУКА СВАКАКО МОЖЕ ДА РЕШИ И МОЈ ПРОБЛЕМ!
ЕУРЕКА! ЕВО ОДГОВОРА!
НАУКА

ВРЕМЕ ЈЕ ДА СЕ КУПАШ!
НЕ ДОДИРУЈ МЕ!

МОЈ МОЗАК ЈЕ НАЈСЛОЖЕНИЈИ И НАЈОСЕТЉИВИЈИ КОМПЈУТЕР КОЈИ ЈЕ ИКАД СТВОРЕН!
У ЊЕМУ СУ МИЛИЈАРДЕ ЋЕЛИЈА КОЈЕ СЕ НАПАЈАЈУ ПРИРОДНОМ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ!

А ВОДА ЈЕ СМРТНИ НЕПРИЈАТЕЉ СВИХ КОМПЈУТЕРА!
МОЖЕ У МОЗГУ ДА МИ ДОЂЕ ДО КРАТКОГ СПОЈА!
?

ФУЈ!
ОН УОПШТЕ НЕМА ПОШТОВАЊА ПРЕМА САВРЕМЕНОЈ ТЕХНИЦИ!
BUD SAGENDORF
1163

Naplaćeno
Osnovni iznos
za poseb. rukov.
Svega

Lok. broj

Vrsta

POLAZNI TELEGRAM

SLUŽBENI DEO						Primio	OTPRAVLJEN				Otpravio
		VREME			Služb. podaci		Telegrafu	VREME			
Broj	reči	dan	čas	min.				dan	čas	min.	

ADRESA

SADRŽAJ

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉИ СТОП „ПИОНИР" ИНДУСТРИЈА ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА СУБОТИЦА СТОП ОСВОЈИЛА ЈЕ ПРОИЗВОДЊУ НОВОГ БОМБОНА СТОП ДЕТАЉНИЈЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О „БИМ-БАМ" БОМБОНУ У БРОЈУ ОД 26.IV.1974 ГОДИНЕ СТОП

Pionir СУБОТИЦА СТОП

OKRENITE:

Adresa pošiljaoca

Vreme predaje

Obr. Tg 1 (Dim 210 x 140)

Štampa: Štamparija PTT — Beograd, Takovska 2

ЗАБОРАВНИ МУЗИЧАРИ

Познати камерни оркестар дошао је на гостовање у градић Гавранов Цвркут. И управо кад се публика у дворани спремила да чује прве тактове, међу члановима оркестра настала је паника. У журби заборавили су да понесу своје инструменте.

Покажите колико познајете музику и на основу држања тела и покрета руку покушајте сваком од ових седам музичара да дате инструмент који му припада.

ОДГОВОР:

Музичар под бројем 1 свира у виолончело G — 2 у кларинет C — 3 у виолину E — 4 у мандолину B — 5 у флауту F — 6 у рог D и 7 у харфу A.

Из године у годину писци научнофантастичних романа и прича све више попуњавају празнине које су у својим системима класификације животињског царства оставили познати природњаци Карл Лине, Чарлс Дарвин и његови следбеници Алфред Брем и Игор Акимушкин. Тако се огроман број од милион и по животиња регистрован у науци стално повећава. Све те новооткривене животиње сакупљене су у нашем међупланетарном зоолошком врту. Доносећи на ове две стране овај кратки водич (који је далеко од потпуног) надамо се да ће он испунити празнине школског програма из зоологије.

ИЗВОЛИТЕ У КОСМИЧКИ ЗООВРТ!

Нико још није доказао да фриели, точкоње, ксиби, отарки, скунси — не постоје.

Препоручујемо да у обилазак зоолошког врта кренемо од великог ограђеног простора где пасу **курдли**, велике животиње с Интеропе које у привреди те планете имају значајну улогу. Читаоцима фантастичних романа оне су добро познате и стога ћемо навести само најзанимљивију особину тих животиња, чији оклоп не могу да пробију ни метеорити: курдли се лове — изнутра! Ловац се намаже специјалном машћу а затим се поспе ситно исецканим луком, сољу и бибером и, чучећи, с бомбом у рукама чека да гладни курдл, примамљен зачинима, прогута свој живи мамац. Кад се нађе у унутрашњости курдла, ловац подешава сатни механизам и чим маст којом је намазан почне да омамљујуће делује на животињу, он искаче натраг из њеног желуца. Најважније је искочити из курдла на време, пре но што бомба експлодира, и скачући с висине као са двоспратне зграде не поломити руке и ноге. Остало је ствар технике: бомба експлодира и курдл је спреман за транжирање и — печење.

У нашем зоолошком врту можете видети кроз прозирно ткиво курдула остатке ловаца који нису имали среће.

А какве су оне снежнобеле лопте? Приђите ближе да боље видите **квиле** (cvillis tropicalis) — танкоруне сисаре с планете Тенсис покривене драгоценим металним руном плавичастог одсјаја. Одела од „вуне“ квила су незапаљива, непромочива, пружају потпуну заштиту од уједа инсеката, не цепају се и не труле.

Не заборавите лупу!

На жалост, квили се не могу узгајати на другим планетама јер тешко подносе космичка путовања. Они уопште немају мишиће у грлу и да би им храна пролазила кроз једњак неопходна им је сила теже. При бестежинском стању храна им се мора гурати кроз широки једњак — руком. Додуше, квил се на тај начин може најести, али зато онај ко га храни дуго после тога сасвим изгуби апетит.

Ако сте заборавили код куће лупу, немојте ни прилазити кавезу у којем су **смаги**. Ти крупни питоми сисари-биљоједи који лају, имају необичну особину да се смање на пет сантиметара у дужину! Понекад, кад се нађу у непознатој околини, смаги се смање до микроскопских размера и тада се уопште не зна да ли су у кавезу или не.

Марсовски **мимикродони** су најкрупнији сисари. Али, њихова животна енергија у обрнутој је пропорцији с њиховом величином. Кад стоје усправно на репу и задњим шапама, сваки месождер може им прићи и почети да их једе од главе или од репа, како му више прија.

Али, чак су и мимикродони оличење живахности ако их упоредимо са **слоночерима** добрим и снажним животињама с Венере. Њихов једини недостатак је тај што се никог и ничег не боје. Можете пред њих да баците гранату, да под њима потпалите ватру — они се ни за корак неће помаћи.

Новац на дрвећу

У посебно ограђеном простору налази се једна заиста чудна животиња. Управа зоолошког врта није могла да одлучи где да је сврста: међу сисаре, гмизавце или зглавкаре. То је **дроматеријум**, питома животиња с планете Џорил. На телу нилског коња издиже се глава скакавца, четири шапе слажу се у боји с лажним ногама на боковима, а јарка боја коже са очима као у инсекта. Посетиоцима је дозвољено да га хране кифлама и бисквитима, јер и поред своје величине и страшног изгледа дроматоријум је убоги вегетаријанац.

У ограђеном простору за младунчад увек влада велика живост. Ту се игра живи **биомеханички тигрић** Силвестер, а мали даровити механичари **скунси** само снагом мисли израђују машине, летелице и разне машине и механизме. Ту скачу и роли, животиње велике као пси теријери, али без крзна, голи као очерупана кокош. Они могу, ако их лепо замолите, да учине да из земље израсте дрво на којем рађају космички бродови или — новац.

Највећа знаменитост

Поред рола без престанка мрмљају нешто питоми полумајмуни-полугуштерови са жутим очњацима, црвеним очима и сивозеленим крљуштима. То су **лопотуни**, становници Венере. Немојте се увредити ако почну да на вас показују шапицама и гласно се кикоћу. Свака појава човека изазива код лопотуна право весеље. Можда ће вас та појава навести на размишљање и натерати да се критички осврнете — на људски род.

А сада дозволите да вам представимо једну од највећих знаменитости међупланетарног зоолошког врта — **циту**. То је животиња-мравињак, животиња-инкубатор, заједничка мама свих становника планете Лејард. Цита је састављена од разних животињица које у себи гаји месецима и годинама све док оне не одрасту а сама цита се не претвори у огромно чудовиште.

У тренуцима опасности цита се раставља на саставне делове при чему сваки ради свој посао: копа ровове, поставља замке у које ће се уловити човек и томе слично. Кад жели, цита може да се разиђе на разне стране.

Није ни потребно истицати какве би се перспективе отвориле пред науком на земљи ако би се усвојио цито-метод.

Човек би истовремено могао да седи на неком састанку, да буде на свом радном месту и да ужива у неком летовалишту, игра фудбал, па чак и да води бескрајне разговоре о друштву и књижевности — са самим собом.

У тераријуму се налазе **фригели** — огромни гуштерови глатке коже који стално спавају фригели су домаће животиње и њихова основна намена у домаћинству је да конзервирају хладноћу: то су у читавом космосу најбољи покретни клима-уређаји. При наглим променама температуре фригели се покривају дебелим слојем иња и излучују читаве потоке леденог ваздуха. Пожурите ако вам је врућина! Користите само наше живе фрижидере и клима-уређаје!

Забрањено за осетљиве

Најопаснији представници космичке фауне налазе се у потпуно одвојеном делу зоолошког врта. У очи ће вам свакако најпре пасти лукави и свирепи **точкоња**, једино живо биће у космосу које има — точкове! Точкоња изгледа као нарастао пудинг обешен између два точка. Оса точкова, који су обложени крзном и оковани неком рањавом материјом, пролази кроз тело животиње. Оно најстрашније крије се у унутрашњости прозрачног трупа сличног пудингу, његов доњи део виси као набијена врећа у којој се стално нешто комеша и покреће. Точкоњин труп је пун разних инсеката и црва, и то оних најопаснијих и најотровнијих.

Женама, деци и особама слабих нерава забрањено да прилазе кавезима где су затворене најкрволочније звери читаве Метагалаксије. У првом је **пудли**, свирепа животиња-телепат који чита мисли људи и пати од маније гоњења. Кад је на слободи, пудли уништава све живо око себе из страха да ће њега уништити. Мало је бољи само у време размножавања кад се од њега цепањем одваја мноштво малих пудлија. Тада се животиња може ухватити голим рукама. Један такав тренутак је искоришћен да би био ухваћен примерак који се сада налази у зоолошком врту.

Али, пудли је невинашце према становнику суседног кавеза, **џиновској пијавици.** Она може бесконачно да расте на рачун спољашње енергије и у стању је да прогута читаве планете, сунца и звезде. Ово чудовиште нарочито воли радиоактивну енергију атомских експлозија!

Не треба прилазити ни **отарку.** То је свирепи медвед одгајен на вештачки начин који зна неколико страних језика и за кога техника и виша математика нису тајна. И поред своје огромне интелигенције и знања отарк је сачувао крволочност својих дивљих сродника. Отарци се прождиру међусобно, а кад им се укаже прилика уништавају и људе. Зато ако зажелите да са каквим отарком расправљате о проблемима структуралне лингвистике или диференцијацијалне топологије, препоручујемо вам да то чините са знатног растојања.

На жалост, управа зоолошког врта није успела да набави ниједан примерак **ксиба**, џиновских и свирепих животиња које живе у слободном космичком простору и у удаљеним областима Галаксије нападају и прождиру извиђачке васионске бродове.

Чувајте се!

Шетајући по нашем зоолошком врту строго се придржавајте мера предострожности јер вас на сваком кораку очекују непријатељи, па чак и опасност. Иако сте уморни, ни за живу главу не смете сести у фотеље које се могу видети крај стазе. Те фотеље у ствари су милијарде пегавих **мрава-столичара** или **мучипула.** Ти мрави се чврсто збијају један уз другог обликујући маcу која добија облик столице или фотеље!

Исто је тако опасно прићи у висећу мрежу за љуљање. И она је „исплетена" од крвожедних инсеката који, приљубљени један уз друге, узмају облик мреже мамећи уморне пролазнике. Не дозволите да вас намаме: ваш одмор у њој може да се претвори у — вечни.

Нарочито пазите на путоказе у зоолошком врту јер вам се иначе може догодити да вас доведе у заблуду животиња коју овде, у зоолошком врту, зову **злобни замагљивач пута.** Његово тело личи на натруло дрво и кад се постави на задње ноге и укочи, многима ће се учинити да је то стари путоказ. Одвукавши пролазника на странпутицу, ова животиња осигурава себи бесплатан додатни ручак.

ПОГОВОР

Дирекција зоолошког врта свесна је да јој се могу упутити примедбе да још нико није доказао да курдли, фригели, точкоње и остале животиње постоје у космосу. На то може да се да само један, и то прилично убедљив одговор: нико још није доказао и да не постоје.

В. Волин

КРАТАК ВОДИЧ КРОЗ МЕЂУПЛАНЕТАРНИ ЗООЛОШКИ ВРТ НАПРАВЉЕН ЈЕ ПРЕМА ОВИМ ЧУВЕНИМ КЊИГАМА:

Станислав Лем: „Звездани дневници Јона Тихог", „Спасимо космос!"
Роберт Шекли: „Путовање вагона за млеко", „Пијавица", „Мамурлук".
А. и Б. Стругацки: „Ноћ на Марсу", „Пуж на падини".
С. Гановски: „Спасти децембар!", „Дан гнева".
Клифорд Симак: „Дрво с новцем", „Свет који не може постојати", „Сусрет на Меркуру", „Лаку ноћ, мистер Џемсе", „Све живо".
Теодор Старџон: „Нарочита способност".
Пол Андерсон: „Повратни пунктови".
Кингсли Емис: „Хемингвеј у космосу".
Џон Виндем: „Дан трифида".

Дан BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

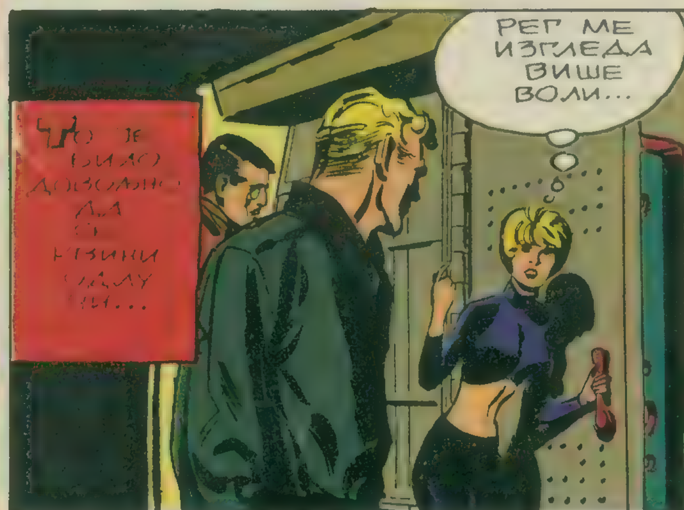

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: **КОД ДИКТОРА!**

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

ЗАСЕДА НА ДРУМУ

Налазио сам се на службеном путу у Лондону. Како ми је до заказаног састанка у Скотланд јарду остало више од два часа одлучио сам да купим дневне новине и тако прекратим време. На првој страни „Дејли експреса" пи сало је крупним словима:

Чувени писац Ричард Милер страдао у саобраћајној несрећи у близини Лондона.

Испод тога стајала је слика аутомобила, тачније речено гужва метала која је остала када се аутомобил преврнуо и запалио на пустом друму.

У чланку је писало да је полиција безуспешно покушавала да открије узрок несреће. Дик Милер био је искусан и обазрив возач. Претпостављало се да му је за време вожње позлило или да је из неког разлога изгубио контролу над воланом.

Већ годинама сам био поштовалац овог врсног писца а једном сам се чак на неком пријему и упознао са њим. И сад је његова каријера тако грубо прекинута, ту, на пустом друму. За собом је оставио удовицу...

Посао сам завршио и вратио се у Париз исте вечери али некако стално сам мислио на Ричарда Милера. Копкало ме је како је настрадао.

Од несреће је протекло неколико дана када ми је једног јутра секретарица саопштила да ме тражи нека госпођа Телма Милер. Рекао сам јој да је уведе и ускоро је преда мном стајала симпатична и лепушкаста плавуша тридесетих година.

БЕЗ ДОКАЗА

Промрмљао сам саучешће док сам се у себи питао због чега је дошла код мене. Као да је погодила шта мислим, одмах је прешла на ствар:

— Инспекторе Жеди, мој покојни муж се искрено дивио вашим успесима. И како је истрага званично завршена, јер полиција нема доказа да је у питању убиство, ја сам дошла да вас замолим да ви покушате да разјасните овај случај. Назовите то ако хоћете интуицијом, али ја не верујем...

— Због чега, госпођо Милер?

— Због тога што је Ричард био у изванредном здравственом стању. Ја знам да то не мора да значи ништа и да рецимо, инфаркт може да добије и дотле наоко здрав човек. Па ипак, нешто ми каже да се то није Дику десило.

— Знате ли којом је брзином возио ваш муж кад се несрећа догодила?

— Казаљке на брзинометру, који је од ударца стао, показивале су 62 миље, од носно 99 км на час. Само, полиција овај детаљ држи у тајности...

— Да није квар у мотору... или да није прсла гума..?

Жена слеже раменима и снуждено додаде:

— Не верујем...

— Да није атентат можда? — покушавао сам да сазнам.

— Мој муж је био богат човек — живо примети Телма — а и ја сам такође. Пре венчања смо се договорили да у случају смрти оно које преживи не наслеђује оно друго. Према томе све његово богатство наслеђиће његова браћа Дан и Перси и сестрић Рандолф...

Гледао сам је упорно:

— И ви мислите..?

— Да, инспекторе Жеди — одговорила ми је одвраћајући на мој поглед. Мислим да је неко од њих изазвао несрећу...

— Саботажа?

— Не бих рекла. Само неколико дана пре но што је кренуо на пут Дик је узео свој јагуар од механичара кога је веома ценио. Уосталом, полиција је већ испитивала Лестера...

— А тројицу наследника... да ли је и њих испитивао Скотланд јард?

— Свакако, инспекторе Жеди... Али они нису били нимало узбуђени због тога. Верујем да су имали изванредан алиби!

— И шта сад очекујете од мене, госпођо Милер?

— Још једном вас молим да ви преузмете истрагу!

Следећег викенда био сам у Лондону. Прво сам посетио механичара Лестера. Био је то један риђи џин, Ирац, груба изгледа али срдачна понашања.

КАО САТ

— Ви сте последњи прегледали „јагуар" Ричарда Милера?

— Да, и кунем вам се да је радио као сат.

— Како је Милер изгледао кад је сео за волан?

— Као и увек. Миран, сигуран и у пуној форми. Био је то диван човек. Он ми је помогао да отворим ову гаражу. Остао сам му још дужан и у тестаменту он ме је ослободио овог дуга. Као да је предвидео несрећну судбину.

— Лестеру! — зачуо се један оштар глас иза нас — Јесте ли променили уље у мом „тријумфу"?

Окренуо сам се. Иза нас стајао је младић од око 25 година, обучен по последњој моди, непријатна изгледа.

— Да, да, господине Дан, ужурбао се механичар. — Спреман је...

Покушао сам да искористим прилику и умешао се:

— Ви сте Дан Милер, један од браће Ричарда Милера? Његова удовица ме је замолила да наставим истрагу...

— Ха, драга Телма — иронично је додао Дан — не може да се навикне на мисао да је новац њеног мужа остао у фамилији...! Изволите! Стојим вам на располагању...

— Поставио бих вам неколико питања, ако ми дозволите. Исто тако и вашем брату Персију и сестрићу Рандолфу...

— Слажем се! Свратите вечерас код мене на једно пиће... Знате, сад се журим...

ПРОВЕРЕНИ АЛИБИ

Дан је становао у новој згради у лепом предграђу Лондона.

Собар ме је увео у просторију која је гледала на башту пуну цвећа. У њој су већ седели Диков старији брат Перси, омањи човек необична изгледа и сестрић Рандолф који је доста личио на свог преминулог ујака Ричарда.

— Због чега нам Телма шаље детектива — проговорио је Перси непријатним гласом. — Зар то није био само несрећан случај?

— Оставите га да нам објасни — умеша се Дан.

— Дик је возио лудачки, као и увек — прогунђа Перси.

— Колико је тог пута возио? — забринуто је питао Рандолф. — Да ли је истрага нешто открила?

— Да, одговорио сам, 99 на час...

— 62 миље! — умешао се Дан. — То није много брзо!

— Радио је сувише, додао је Перси. Можда је добио несвестицу услед застоја у раду срчаног мишића?

— Господо, прекинуо сам их — желео бих да знам шта сте радили кад се несрећа догодила?

— Био сам у свом клубу, — закрештао је Перси. — Полиција ме је већ проверила...

— Ја сам — додао је Дан — био у затвору због пијанства и прекорачења брзине.

Рандолф је наставио:

— Немам прави алиби. Био сам код своје куће, сам. Али, полиција ми је поверовала на реч.

Од тројице наследника отишао сам прилично разочаран. Али, ствари су се од вијале својим током. Сутра дан, у неком окршају полиција је смртно ранила познатог силеџију Гардијана. Пре него што је издахнуо рекао је полицији да је он на пустом друму сачекао Ричарда Милера и пуцао из пушке на њега. Аутомобил се занео, преврнуо и запалио. Рекао је још да је за овај „несрећан случај" добро плаћен али није стигао да открије име особе која му је платила...

За мене, међутим, то није ни било важно. Ја сам знао ко је најмио убицу. Један од наследника у разговору са мном случајно се издао и тако показао да зна више детаља о несрећи него што би требало ако је невин...

Знате ли, драги читаоци, који је од наследника поменуо детаљ који је навео инспектора Жедија да посумња баш у њега? Уколико знате, честитамо! А уколико не, прочитајте наш одговор на страни 31.

НЕЗАБОРАВНИ ЈУНАЦИ ИЗ ФИЛМОВА ВОЛТА ДИЗНИЈА

СРПСКОХРВАТСКИ
(ЋИРИЛИЦА)
ХРВАТСКОСРПСКИ
(ЛАТИНИЦА)

ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА, I
ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА, II
ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА, IV
ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА, III

ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА Д

СВЕТ МАШТЕ
СВЕТ МАШТЕ
ПРИЧЕ ИЗ РАЗНИХ ЗЕМАЉА
ТАЈНИ ЖИВОТ ЖИВОТИЊА
СВЕТ НОВИХ ГРАНИЦА

ВУК КАРАЏИЋ

WALT DISNEY
WALT DISNEY
WALT DISNEY
WALT DISNEY
WALT DISNEY
WALT DISNEY
WALT DISNEY

ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА

ПОКЛОН КОЈИ ТРАЈЕ ЦЕО ЖИВОТ!

У ЧЕТИРИ ИЗВАНРЕДНО ИЛУСТРОВАНЕ КЊИГЕ СА ПРЕКО 60 ПРИПОВЕДАКА ПОНОВО ЋЕТЕ УЖИВАТИ У ЧУДЕСНОМ СВЕТУ МАШТЕ ВОЛТА ДИЗНИЈА, СА ДИЗНИЈЕВИМ ЛИКОВИМА ПОСЕТИЋЕТЕ ДАЛЕКЕ ЗЕМЉЕ И УПОЗНАТИ ТАЈНЕ ПРИРОДЕ.
КОМПЛЕТ ОД 4 КЊИГЕ СА УКРАСНОМ КУТИЈОМ СТАЈЕ 240 ДИНАРА.

КУПЦИ ЗА ГОТОВО уживају попуст, тако да добијају по повлашћеној цени од 200 динара цео комплет. Уплату ћете извршити приликом пријема пакета од поштара — поузећем.

КУПЦИ НА ОТПЛАТУ добиће комплет по цени од 240 динара. Уплатиће у 6 редовних месечних рата по 40 динара, после пријема књига (рачуна и уплатница) почев од дана пријема књига. ПРВУ РАТУ ПЛАТИЋЕТЕ ПОШТАРУ.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА МОГУ ПОДИЋИ КОМПЛЕТ У ПРЕДУЗЕЋУ СВАКОГ РАДНОГ ДАНА ДО 15 ЧАСОВА.

ПОРУЏБЕНИЦА

Издавачком предузећу ВУК КАРАЏИЋ, 11001 Београд, Краљевића Марка 9.
Овим НЕОПОЗИВО купујем комплет од 4 књиге ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА.
ЗА ГОТОВО — по цени од 200 динара. Платићу поузећем.
НА ОТПЛАТУ — по цени од 240 динара. Прву рату платићу поштару.

Купац ______________ Место и пошт. бр. ______________

улица и бр. ______________ Радна организација ______________

Овера о запослењу

____
(печат и потпис овлашћеног лица)

____
Купац

Поруџбеница се оверава само при куповини на отплату.
Пензионери уместо овере прилажу одрезак чека од пензије.
(У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду)

Исрежи [illegible] и пошаљи „Вуку Караџићу“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9.

ХИТ СТРАНА

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

совјетска забавна музика

„Одмах да кажем да музика Совјетског Савеза није у толикој мери позната колико то по својим вредностима, традицији и атмосфери у потпуности заслужује. Популарна музика велике пријатељске земље у којој сам више пута гостовала има, што је врло важно, свој звук! Најпознатији композитори и музичари будно прате сва кретања музике у свету, радо прихватају нове идеје, али остали су у бити верни традицијама своје музичке културе и то се увек осећа при сусрету са њиховом музиком. Њихове композиције имају своју боју, топлину и при сваком слушању их одмах препознајете.

На својим турнејама имала сам прилике да чујем и упознам више истакнутих совјетских певача и сада ми је врло тешко да одаберем најбоље или мени најдраже. На пример, на мене је лично нарочити утисак оставила Клавдија Шуљженко, старија певачица која ужива статус народног уметника, што је највише признање. Њени концерти, обавезно данима унапред распродати, чак и када пева на великим стадионима, представљају врхунац естрадне уметности. Ова 60 година стара глумица и певачица зрачи својим оптимизмом, и није чудо што су тиражи њених плоча веома високи.

Од млађих певача последњих неколико година највише се истичу Муслим Магомајев и Едита Пјеха. Ова певачица је родом из Лењинграда и плени својим топлим гласом и комплетним наступом. Мислим да је Муслим Магомајев певач број 1 и да је он најпознатији изван граница Совјетског Савеза. Он је из Бакуа и извесно време школовао је глас у Риму. Предвиђали су му блиставу каријеру оперског певача али он се одлучио за забавну музику и изгледа да није погрешио. Носилац је многих награда на фестивалима у Сочију (СССР), Сопоту (Пољска), „Златном Орфеју" (Бугарска) а захваљујући наступу на МИДЕМ-у у Кану (Француска) ужива углед и међу стручњацима других земаља. Овај певач је мени врло драг и неке од његових песама уврстила сам у свој репертоар.

Била би неправда не споменути и остале врсне уметнике које сам срела и који су ме импресионирали. Да само споменем одличну Мају Кристаљинскају, Јосифа Кобзона, младу и шармантну победницу „Златног Орфеја 72" у Бугарској Светлану Резанову или маркантног Лева Лешенка.

У оквиру наступа сваког певача свој део имају и вокално-инструментални састави. Они су састављени од талентованих музичара и ја сам више пута била одушевљена њиховом музиком. Истакла бих одличну групу „Пјесњари" а сигурна сам да ни нама у Југославији није непознат ансамбл „Распеване гитаре" који има пуно пријатеља широм Совјетског Савеза.

На крају бих споменула изврсну групу „Дјевчата". То је женски састав који на свом репертоару осим забавних мелодија има и обраде чувених руских народних песама. На концертима публици пружају комплетну забаву и није чудо што су претрпани позивима за гостовања по целом свету.

За „Забавник" испричала Радмила Караклајић

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ХОЋУ ДА ЖИВИМ

Музика: **Арно Бабаџањин**
Текст: **М. Магомајев**
Препевала и изводи: **Радмила Караклајић**
Песма је освојила I награду на фестивалу у Сопоту (Пољска).

Дуги пут, мало сна,
живот мој сад видим ја.
Део патње, део сна
и у свему ти и ја.
Овај луди круг
наш је стари друг.

Хоћу да живим, да знам,
где је срећа за нас.
И овај пролази дан
упркос томе што знам
све ћу да узмем и све да дам.

Дуга ноћ, немам сна
ти и ја и море зла.
То је судба, њена моћ
и на крају мора доћ'
пола среће њој,
а ти узми део свој.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: **ХОЋУ ДА ЖИВИМ** можете чути у понедељак 15. априла ове године у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа!

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ?

Мехо Пузић, Уломјеница 1, 71000 Сарајево

Василија Радојчић, Кнеза Данила 36, 11000 Београд

БЕРЗА ПЛОЧА

За следеће албуме: Black Sabbath: PARANOID, LED ZEPPELIN: I, II i III, SANTANA I, II i III или сингл плоче: Hollis: »Logn cool Woman« и »Stop, stop, stop«, »Lindisfarne«, »Ledy Eleonor«, Black Sabbath: »Paranoid«, Jimi Hendrix: »Voodo Chile« i »Purple Haze«, Kinks: »Lola« i Led Zeppelin: »Whole lotta love« дао бих око 600 поштанских маркица или 400 разгледница из иностранства. Број маркица или разгледница за албум или плочу по договору. Може и за новац.

Мирко Дулетић
Маршала Тита 5
26314 Банатско Ново Село

ОНИ СВЕ ЗНАЈУ О ПОП-МУЗИЦИ!

У Варварину већ дуже време постоји и ради ИПМЦ (Информативно пропагандни музички центар) чији су чланови млади дискофили из тог краја Србије. Сарадници овог Центра редовно прате и бележе све што се збива у свету модерне музике. Зато, ако вас занима било шта у вези с плочама и извођачима ове музике слободно им се обратите. Уз питање приложите поштанску марку и одговор на питање ће вам убрзо стићи.

Адреса овог занимљивог клуба је:

ИМПЦ, Лоле Рибара 10
37620 Варварин

КО ЈЕ ДЕЈВИД БОУВИ?

Дејвид Боуви, вероватно један од најнеобичнијих певача наших дана, рођен је у јужном Лондону као Дејвид Роберт Џонс (DAVID ROBERT JONES). По завршетку средње техничке школе открива склоност према музици и почиње да свира саксофон. У почетку се претежно интересовао за црначку духовну и џез-музику какву негују и ансамбли у којима је свирао. Већ 1963. године имао је своју групу: DAVID JONES AND THE LOWER THIRD. Године 1965. оснива састав »DAVID JONES AND THE BUZZ« и убрзо потписује уговор са диско-кућом „Дека" (DECCA). Тада мења име у Дејвид Боуви (DAVID BOWIE) и окреће се музици „деце цвећа" (1967). Његов први велики хит је песма „Свемирска одисеја". Крајем 1970. године оснива пратећу групу „Спајдерс фром Марс" (SPIDERS FROM MARS). У току 1972. и 1973. постиже велике успехе и то време се може назвати периодом његове владавине на поп-сцени. У пролеће 73. године пет његових албума налази се на топ-листама. У последње време све је запаженији као успешан продуцент. Радио је са групама „Мот д хупл" (MOTT THE HOOPLE) и „Кармен" (CARMEN) а његов последњи успех је поновни повратак на топ-листе некад чувене шкотске певачице Лулу.

АЛБУМИ: THE WORLD OF DAVID BOWIE (DERAM 1967), SPACE ODDITY (RCA 1969), THE MAN WHO SOLD THE WORLD (RCA 1970), HUNKY DORY (RCA 1971), THE RISE AND FALL OF ZIGGY STARDUST (RCA 1972), ALADIN SANE (RCA 73), IMAGES 66—67 (LONDON 1973), PIN-UPS (RCA 1973).

Снимио: М. Вучићевић

ФАНТАСТИЧНА

ХУМОРЕСКА

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

ЗАМАНСКИ И РОСОХВАТСКИ

ГЛАВНИ Ш

ОДЛУЧИО ЈЕ ДА ЖИВИ МЕЂУ РОБОТИМА ЈЕР МУ ЈЕ ДОСАДИЛО ДА МУ СВИ НАРЕЂУЈУ, И У ШКОЛИ И КОД КУЋЕ.

Митја, молим те, изнеси смеће.

— Одмах.

— Митја, сместа да си изнео смеће! Коме говорим? Митја узе канту и излазећи бесно тресну вратима.

— Баш сам несрећан — размишљао је док се спуштао низ степенице. — Несрећан и то ти је. Код куће ми стално неко нешто нарећује. Сад изнеси смеће, сад трчи по хлеб. Ни у школи није боље. Обриши таблу, Митја. Покваси сунђер, Митја. Донеси креду, Митја. О часовима и домаћим задацима и да не говорим. Чак ни у пионирској организацији никад мира. Сад скупљај стару хартију, сад иди на пошумљавање...

Извршено наређење

Врата стана број 19 су се отворила и на степеништу се појавила тешка фигура с минијатурним локатором на темену. Митја се веома обрадовао том сусрету.

— Але — повика. — Изнеси моје смеће!

— Разумем. Изнети смеће — зачу се мукли глас.

Митја утрапи Алу своју канту и не журећи се сиђе у двориште.

На клупици поред главних улазних врата седеле су две старице. Митја се спусти крај њих.

— Лако је Петру Ивановичу и његовој жени кад имају таквог кућног помоћника — уздахну једна бакица. — Само кажу да гута много електричне струје — и старица показа главом на робота који је, уљудно жмиркајући својим великим и као у инсекта сложеним очима, вратио Митји празну канту.

— Ваше наређење је извршено. Да ли ће бити даљих наређења?

У том тренутку Митја помисли: више би ми одговарало да живим међу роботима него међу људима.

Робот је стрпљиво чекао. Митја шапну:

— Хајдемо мало даље да поразговарамо.

Када су зашли за кућни угао Митја стаде.

— Хоћу нешто да те питам — поче Митја. — Најпре ми кажи где живе твоји... Хоћу да кажем такви као ти, роботи. Где вас отпремају кад вас произведу у фабрици?

— По-ли-гон експерименталне базе. Тамо у току читаве једне године ми сами усавршавамо системе без мешања људи.

— Адреса?

— Експериментално насеље. Улица Велика електронска.

— Запиши ми то на комадић хартије — нареди Митја. — А сад однеси канту мојој кући, узми од мојих родитеља новац и иди да им купиш хлеб. Затим поправи мојој сестри лутку. Затим... затим... отићи до школе и у моје име предај пионирском руководиоцу ону стару хартију коју сам скупио. Наћи ћеш је у мојој соби.

— Разумем...

— Седамнаести, изнеси смеће!

— Биће извршено, Шефе!

— Одлично, Седамнаести. — Митја се трудио да сакрије осмех среће на свом лицу.

Роботи из базе показали су се веома послушни и брзо су научили да се са пуно поштовања обраћају Митји са „шефе".

Блок памћења

За та два дана, колико је већ провео на експерименталном полигону, Митја је стекао многе нове навике. Веома му се свиђало да лежи на широким и меким леђима робота Утоваривача Лакољомљивих Предмета. Роботи Одмрсивачи Замршених чворова чешали су му табане својим танким пипцима, а робот Васпитач Младих певао му је песмице и причао бајке.

— Четворко! Завежи ми пертле. Зар не видиш да се шефу развезала ципела? Не, не та! Она друга... Шта је толико уврћеш, није то жичана спирала већ обична пертла!

— Извините, шефе — ушепртља се робот број четири, Копач Ровова и Постављач Цеви Великог Пречника. — Код мене није регулисан блок за извршавање финијих радних операција. Окрените, молим вас, инфрарегулатор.

— Инфра... шта?

Робот се силно зачудио:

— Зар ви не знате шта је то?

— М-м-м... заборавио сам.

— У том случају вероватно вам се покварио блок памћења. Дозволите да погледам.

И робот крену с клештима према шефовој глави.

— Склањај то — викну Митја. — Не додируј ме.

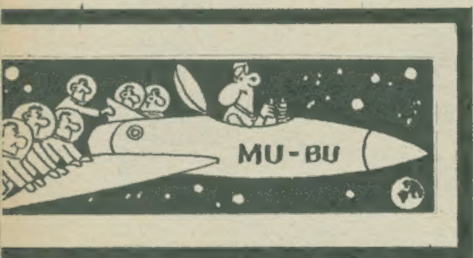
Врата хангара се у том тренутку отворише и уђе робот број 17 с контејнером за смеће. С њега је цурком цурила вода.

Он зна све

— Загонетна појава — дубокомислено проговори Седамнаести. — Милиони кубних метара воде вертикално се изливају на земљу умивајући предмете којима умивање није потребно. При томе нешто у

ЕФ

висинама страховито тутњи и та тутњава праћена је правим експлозијама светлости.

Митја подиже прст као учитељ који жели да каже нешто што ђаци треба да запамте.

— Убудуће да знате: то се зове непогода с грмљавином.

Најмањи од робота, Затварач Кутија за Конзерве, запишта гледајући с дивљењем Главног Шефа.

— Ви, очигледно, знате све на свету, Шефе?!

— Главни Шеф зна све — одсечно одговори Митја.

Тада Седамнаести подиже руку и запита:

— Реците ми, Шефе, а зашто мене увек нешто тресе кад је непогода?

— Због муње.

— А шта је то муња?

— То је електрицитет.

У разговор се умеша робот З-48.

— Очигледно је да су тамо, где светли, неисправни осигурачи. — Он је био електромонтер. — Али, Седамнаести нема контакта с тим струјним колом. Зашто га онда нешто тресе?

Митја одмахну руком:

— Не знам.

— Тренутак, Шефе — није одустајао савесни електромонтер. — Па сами сте малочас казали да Главни Шеф зна све.

Роботи се згледаше.

— Могу ли нешто да вас питам, Шефе? — улагивачки проговори робот Утешитељ Расплакане Деце. — Шта је флуоресценција?

Питања су стала да пљуште са свих страна:

— Испричајте нам нешто о метагалаксији?

— Зашто је млеко бело?

— Не знам — само је шапутао Митја.

Из суседног складишта догегао се робот — електроинспектор.

— Шефе, допремљено је осам нових робота — рапортирао је. Сваком од њих потребно је по седам комплета резервних делова. Напишите ми, молим вас, налог да их издам.

Да оправимо Шефа!

Митја узе папир и оловку.

— Седам пута осам то је четрдесет осам — рачунао је наглас.

Роботи у глас испустише једно громко: „аах“.

— Кажем ја вама, Шефе, да вам се покварио блок памћења — прекорно примети робот број 4.

— Да оправимо, да оправимо нашег многовољеног, високоуваженог Шефа!

И десетак услужних металних руку с клештима, одврткама и лемилицама крену према као креч бледом Митји.

— Станите! Полако! — повика. — Ја сам потпуно исправан. Није обавезно да главни шеф зна баш све. Ја само обједињујем и усклађујем ваш рад, руководим свим пословима.

После те најаве роботи су се повукли у страну и нешто дуго тајно шапутали.

Најзад један од њих иступи и у име свих рече:

— Понеки од нас су сумњали још од самог почетка али сада смо се сви уверили да ти, шефе, ниси Главни Шеф већ просто примитиван робот давно застареле конструкције.

Опет наређења

— Шефе, изнеси смеће — нареди је Седамнаести.

Митја, стењући од напора, натовари контејнер са смећем на колица.

— Твоји покрети морају бити прецизнији — примети Четврти. — Ти напразно трошиш енергију и при сваком савијању саставних зглобова губиш 0,003 секунда. Ако тако наставиш нећемо моћи да ти поверимо ни подмазивање наших кугличних лежајева. Мораћемо те предложити за расход. Можда ће, кад твоје делове претопе и од њих израде новог робота моћи да се добије пристојан Затварач Кутија за Конзерве...

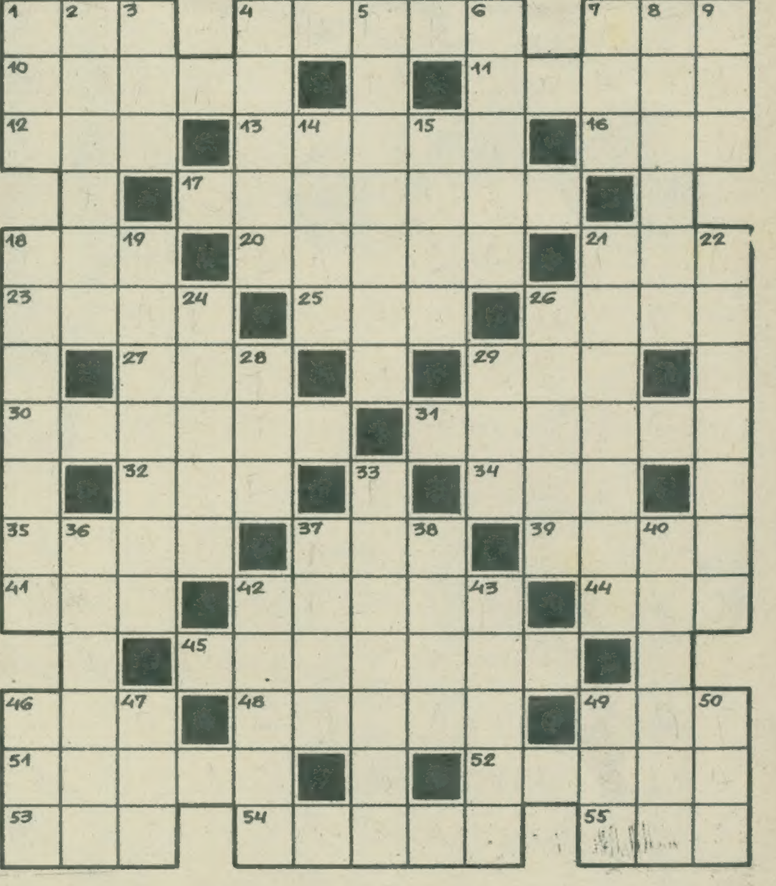
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) прост број, 4) гвоздена мотка, штап, 7) одбрамбени играч, 10) јак ветар, 11) врпца, 12) један од завршетака шаховске партије, 13) коњи риђе боје, 16) умокац, 17) сало, 18) усамљен, 20) женско име, 21) име филмског глумца Њумена, 23) сунчев зрак, 25) наша филмска глумица (Карић), 26) датула, 27) часовник, 29) мушко име од миља (Александар), 30) Антилска острва, 31) постеља, део намештаја, 32) надимак просјака Арнеја у „Одисеји“, 34) снови, 35) народна игра, 37) северни јелен, 39) рибарска мрежа, 41) телефонски позив, 42) класа људи, сталеж, 44) орган чула вида, 45) мала продавница, 46) целокупне, 48) музички инструмент, 49) град у Холандији, 51) део државне територије, окружје, 52) ступањ развитка инсекта, 53) погодбени везник, 54) позиви, 55) део теразија.

УСПРАВНО:

1) кућа, 2) голман, 3) спис, 4) укосница, 5) гора, велико узвишење, 6) град у Грчкој, 7) певачки глас, 8) управитељ имања, 9) врста коњског хода, 14) тулипан, 15) лева притока Дунава, 18) партија, 19) црнило за писање, тинта, 21) одредба, пропис, 22) острво на Јадрану, 24) град у Египту, 26) уцењивање, 28) земљиште, 29) уметност (лат.), 33) носач, подупирач, 36) средство за писање, 37) прошле године, 38) начин уметничког изражавања, 40) строфа од осам стихова, 42) свађа, 43) летописи, 46) воћни напитак, 47) Ужичанин, 49) врста ловачког пса, 50) плин.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) самар, 6) Котор, п, 11) тава, 12) Осор, т, 14) аманет, 16) рудари, 18) сак, 19) рапид, 21) Тар, 22) Кра, 23) среда, 24) ода, 25) Алма, 27) мла, 28) кран, 29) Лоара, о, 31) алири, 32) скупина, 33) ампер, о, 36) испад, 40) слан, 41) оно, 43) Арса, 44) пал, 45) трема, 47) екс, 48) Ева, 49) елзет, 50) Нет, 51) камате, 53) тикети, т, 55) Аска, 56) алат, н, 57) оркан, 58) Налис.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Мирољуб Лазаревић.

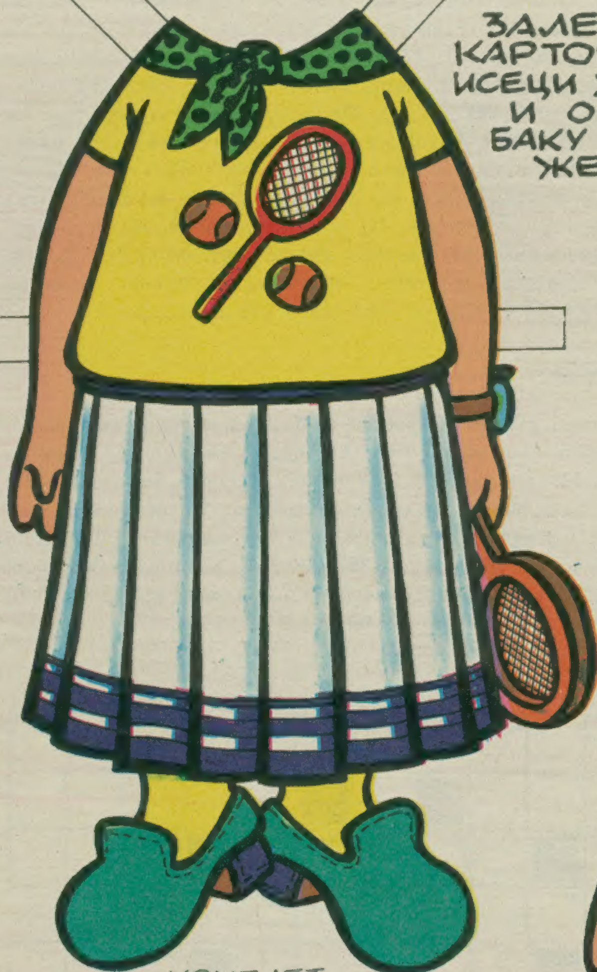
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тромесечно 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тромесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 46 — $ 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Зкг 73. Девизне уплате за иностранство преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711.

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

БАКА СТАКА – СПОРТАШИЦА ЗДРАВА, ЈАКА!

ЗАЛЕПИ БАКА СТАКУ НА КАРТОН, ОБРЕЖИ ГА А ЗАТИМ ИСЕЦИ ХАЉИНЕ И ОБЛАЧИ БАКУ ПРЕМА ЖЕЉИ.

КОМПЛЕТ ЗА ТЕНИС

ФАНТАЗИЈА ЗА КОЊСКЕ ТРКЕ

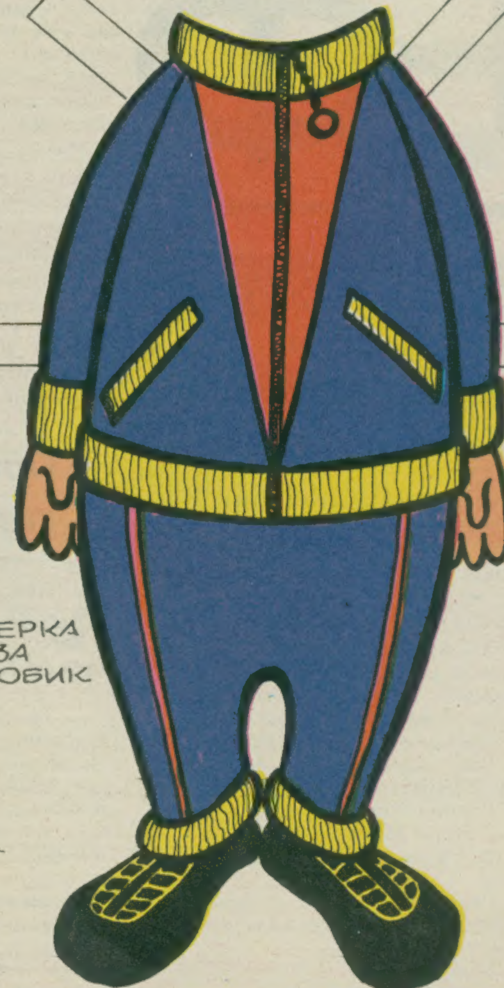
ШАХОВСКА КРЕАЦИЈА

ШАХ КАПА

МАШНА ЗА ПУНЂУ

ТРЕНЕРКА ЗА АЕРОБИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ПРЕЋУТАЛА И СВОЈЕ ИМЕ!

Драги Забавниче,
молимо те да у Малој пошти напишеш нешто више о народном хероју Нади Димић јер наше одељење носи њено име.

Ученици VI а разреда,
ОШ „Иван Милутиновић",
Суботица

Кад су је у фебруару 1942. усташе ухватиле по други пут и зверски му чиле, Нада Димић није рекла ни своје име! Тада је имала само деветнаест година, али и бурну и плодну скојевску и револуционарну делатност за собом.

Рођена је 6. IX 1923. у Дивоселу у Лици. Средњу школу похађала је у Госпићу и Земуну. Као члан СКОЈ-а ради међу средњошколском и радничком омладином од 1938. Због учешћа у демонстрацијама у Кошутњаку 1940. искључена је из школе. Да би избегла полицију одлази у Сисак, запошљава се као радница и постаје члан КПЈ. После окупације Нада одлази у партизане. Након непријатељске офанзиве илегално се враћа у Сисак да би успоставила прекинуте везе. Међутим, ускоро је ухапшена. Из усташког затвора у Сиску требало је да буде пребачена у затвор усташке полиције у Загребу. Али,

Нада је уз пут попила унапред спремљен отров па је одведена у болницу у Загребу. Уз помоћ загребачке партијске организације успела је да побегне и поново оде на ослобођену територију, на Кордуну, где преузима функцију секретара СКОЈ-а за округ Карловац. Како је често тајно одлазила у Карловац, код Вучије је наишла на усташе и Италијане. Из револвера је убила једног а ранила другог усташу. У најодлучнијем тренутку оружје јој је затајило: ухваћена је и пребачена у Загреб, у познати затвор на Савској цести. Ту је страховито мучена. У фебруару 1942. одведена је у логор Стара Градишка где је наставио да је мучи познати усташки кољач Љубо Милош. Измрцварена и болесна од тифуса ,изведена је из затвора 20. марта 1942. и убијена.

За народног хероја проглашена је 5. VII 1951.

ЗАБАВНИК И ЗАБАВНИК

Недавно сам у киоску видео „ТВ забавник" па ме занима да ли и њега издаје мој омиљени лист „Политикин забавник".

Станислав Живковић,
Далматинска 66,
Београд

Новопокренути лист „ТВ забавник" не издаје „Политикин забавник". Сличност између ова два листа је само у — имену. Док „Политикин забавник" издаје и штампа НИП „Политика", „ТВ забавник" излази у издању НИГП „Борба". Разлика између ова два листа је у садржини, врсти штампе и — броју рођендана. Наиме, док је „ТВ забавник" тек покренут, „Политикин забавник" ове године слави 35 година излажења.

АДРЕСА ДЕЦЕ ХИТРИХ НОГУ

Драга редакцијо,
у Забавнику број 1149 читали смо о деци хитрих ногу. Пошто желимо да им пишемо и да се спријатељимо с тим ученицима молимо вас да у Малој пошти објавите адресу школе коју похађају дечаци и девојчице с фотографије из овог броја Забавника.

Бранка и Биљана,
Београд

Редакција Забавника добила је више писама и дописница у којима читаоци траже да објавимо адресу деце хитрих ногу. Међу првима су се јавиле Бранка и Биљана из Београда. Због тог и објављујемо њихово писмо. Дечаци и девојчице с фотографије у Забавнику број 1149 похађају основну школу у селу Кобиља код Скендер-Вакуфа, СР Босна и Херцеговина. Дакле, адреса деце хитрих ногу гласи: Основна школа, Кобиља, 76230 Скендер-Вакуф.

Ако деца из овог планинског села имају хитре ноге, верујемо да ће Забавникови читаоци имати хитра пера и руке и да ће поштар у Кобиљи у својој торби носити и писма читалаца „Политикиног забавника".

КАД СУ ЖИВЕЛИ?

Драги Забавниче,
интересује ме кад су рођени и кад су умрли Маркс и Енгелс.

Лејла Угљанин,
Приштина

Карл Маркс је рођен 5. V 1818. у Триру, а умро је 14. III 1883. године

у Лондону. Фридрих Енгелс се родио 28. XI 1820. у Бармену. Умро је 5. VIII 1895. у Лондону.

Будите детектив...

решење загонетке:

ЗАСЕДА НА ДРУМУ

Брзина којом је возио на пустом друму Ричард Милер била је позната само полицији, његовој жени, инспектору Жедију и самом убици. Али кад је инспектор Жеди у разговору са наследницима поменуо 99 на час не прецизирајући миље или километре, Дан је одмах додао: „значи, Дик је возио брзином од 62 миље на час". То је за инспектора Жедија био доказ да је он био у дослуху са убицом Гардијаном који је пришао колима да се увери је ли жртва мртва и тада видео колико показује брзиномер. Према томе Дан је платио убици да убије Ричарда Милера јер му је наследство било потребно зато што је грцао у дуговима.

WALT DISNEY
МИКИ

ДРАГИ, 'ОЋЕШ ДА МЕ ОДВЕЗЕШ ДА КУПИМ НАМИРНИЦЕ?

ЈА СЕ НЕ УСУЂУЈЕМ ДА ВОЗИМ!
ЗАШТО?

ТОЛИКО СУ ЦЕНЕ НАМИРНИЦА СКОЧИЛЕ ДА ОБНЕВИДИМ ОД БЕСА!

СУПЕРМАРКЕТ
ОДЕЋА
РЕСТОРАН
ХУ! КОЛИКО ЛИ ЋУ ОВЕ НЕДЕЉЕ ПОТРОШИТИ ЗА ХРАНУ?

ЖЕНСКА МОДА
520,00
СУПЕРМ
УЛАЗ

$ $ $$ $
СКУПО, БРАТЕ! СВАКОГ ДАНА СВЕ СКУПЉЕ!

?
НЕ! ТО БИ ОДНЕЛО И **ПОСЛЕДЊУ** ПАРУ! ВРАТИ СВЕ ТО НА ПОЛИЦЕ!
Distributed by King Features Syndicate.

УМЕСТО ХРАНЕ КУПИЋУ ОНУ СЛАТКУ ХАЉИНИЦУ И ГОТОВО!
АЛИ...

ШТА ЋЕШ ДА ЈЕДЕШ ЦЕЛЕ НЕДЕЉЕ?

НЕМА ПРОБЛЕМА...

ТИ МЕ МОЖЕШ СВАКОГ ДАНА ИЗВОДИТИ У РЕСТОРАН!
ИЗЛАЗ
$ $ $
1163